

**KYMENLAAKSON ALUEELLINEN ARJEN
TURVALLISUUSOHJELMA 2024- 2025
PORTTI 2024- 2025**

Sisällys

TIIVISTELMÄ	3
1 JOHDANTO	3
2 ARJEN TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA 2022- 2023	8
3 ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAN VALMISTELU KAUDELLA 2024- 2025	8
4 ARJEN TURVALLISUUDEN EDISTÄMISEN TAVOITTEET KYMENLAAKSOSSA	9
4.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy	9
4.2 Syrjäytymisen ehkäisy.....	10
4.3 Turvallinen elinympäristö	10
5 TOIMENPITEIDEN SEURANTA.....	11
5.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy	12
5.2 Syrjäytymisen ehkäisy.....	15
5.3 Turvallinen elinympäristö	16
6 SEURANTAINDIKAATTORIT	21
7 KYMENLAAKSON SEURANTAINDIKAATTORIEN TILANNEKATSAUS MARRASKUUSSA 2025	22
7.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy	23
7.2 Syrjäytymisen ehkäisy.....	27
7.3 Turvallinen elinympäristö	31
8 KUNTAKORTIT JA JATKOTYÖSKENTELY	36
8.1 Kuntakortit.....	36
8.2 Ohjelmatyön jatkotyö valtuustokaudella 2025- 2029	37

TIIVISTELMÄ

Kymenlaakson hyvinvointialue, kunnat ja sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat laatineet yhteisen arjen turvallisuusohjelman vuosille 2024–2025. Turvallisuusohjelman laadinta on osa maakunnallista valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen periaatepäätöksen 2030 toimeenpanoa Kymenlaaksossa.

- Arjen turvallisuusohjelma täydentää Kymenlaakson maakunnallista hyvinvointikertomusta ja hyvinvointisuunnitelmaa vuoteen 2025
- Se toimii hyvinvointisuunnitelman arjen turvallisuutta käsittelevän painopisteen seurantatyöryhmänä
- Se perustuu valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätökseen 2030 ja sen toimeenpanosuunnitelmaan
- Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisiin linjauksiin
- Valtioneuvoston selontekoon sisäisestä turvallisuudesta (2021)
- Kymenlaakson kansalliseen riskiarvioon 2023
- Petteri Orpon hallitusohjelmaan
- Kymenlaakson laajaan arjen turvallisuuden tilannekuvaan 2022–2023
- Sen on valmistellut Kymen Turvan nimeämä työryhmä, jossa on mukana alueen kuntien, hyvinvointialueen ja sisäisen turvallisuuden viranomaisten nimeämiä edustajia
- Arjen turvallisuustyön ohjausryhmänä toimii Kymen Turva- verkosto

1 JOHDANTO

Sisäministeriö on vuonna 2019 julkaissut Sisäisen turvallisuuden strategian mukaiset paikallisen ja alueellisen turvallisuustyön linjaukset. Linjauksissa todetaan seuraavaa:

Turvallisuussuunnittelu on pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu prosessi paikallis- tai aluetason turvallisuuskysymysten ratkaisemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä.”

Arjen suurimpien turvallisuusongelmien taustalta löytyy lähes aina hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä haasteita. Arjen turvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin parantamalla kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Tästä syystä turvallisuusohjelma on kiinteä osa alueen hyvinvointityötä.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 periaatepäätöksellä linjataan niitä toimia, joilla suomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus saadaan vähenemään vuoteen 2030 mennessä.

Kun yhteiskunta muuttuu, tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joilla hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja –tilanteissa usein erilaisin toimenpitein. Vaikuttavimmat toimenpiteet ovat sellaisia, joita tehdään samaan aikaan eri suunnista ja joilla on sama tavoite. Poikkihallinnollinen ja monitoimijainen yhteistyö sekä ihmisten osallisuus ovat perusta, jolla yhteinen työ toteutuu.

Yhteiskunnallisessa muutoksessa tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja, joissa hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistetään kaikissa elämänvaiheissa ja -tilanteissa. Julkisen hallinnon ja rakenteiden muutos tukee kaikkien ihmisten omaa toimijuutta ja arjen sujuvuutta. Periaatepäätös tukee hallitusohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa hyvinvointitalousajattelua. Se on osa YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelman (Agenda 2030) toimeenpanoa Suomessa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen sekä toimeenpanosuunnitelman mukaan kaikkien hallinnonalojen täytyy toimia, jotta periaatepäätöksen tavoitteet saavutetaan. Toimien johdosta hyvinvoinnin ja terveyden eriarvoisuus kapenee. Toiminnan painopiste siirtyy.

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen
- Työ-, opiskelu- ja toimintakyvyn tukemiseen
- Ongelmien ennaltaehkäisyyn

Kansallinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimenpideohjelma ohjaa omalta osaltaan myös kuntien ja hyvinvointialueiden toimintaa. Toimenpideohjelmassa turvallisuus ja eriarvoistumiskehitys liitetään yhteen. Toimenpideohjelmassa todetaan, että eriarvoisuus on lisääntynyt yhteiskunnassamme. Ohjelman mukaan eriarvoisuuden vähentäminen on EU-maissa korkean prioriteetin tavoite. Eriarvoisuus voi liittyä lähes kaikkiin inhimillisen elämän osa-alueisiin: hyvinvointiin, terveyteen, talouteen, syntyperään, sukupuoleen, ikään tai asumiseen. Eriarvoisuuden vastakohtina voidaan pitää tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Eriarvoisuus lisää

turvattomuutta. Jotta suunta voidaan muuttaa paremmaksi, on kyettävä vahvistamaan ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että keskitymme parantamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilannetta. Mitä vahvemmin ihmiset kokevat olevansa osa yhteisöä, sen paremmin he voivat. Koettu osallisuus lisää myös koettua turvallisuudentunnetta. Toimenpideohjelmassa todetaan, että arkiympäristö vaikuttaa olennaisesti ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Eriarvoisuus on lisääntynyt yhteiskunnassamme. Jotta suunta voidaan muuttaa paremmaksi, on kyettävä vahvistamaan ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että keskitymme parantamaan erityisesti heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tilannetta. Jokaisella on oltava koti ja riittävä toimeentulo. Huomiota on kiinnitettävä myös toimiin, joilla tuetaan ihmisten mahdollisuuksia osallistua työelämäänsä yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi. Mahdollisuudet itsensä kehittämiseen on turvattava kaikille. Niin ikään jokaisen on päästävä vaikuttamaan sekä itseään koskeviin asioihin, että itselleen tärkeän yhteisön asioihin. Digitaalisten palveluiden tulee tukea digiosallisuutta – näin aiempaa useampi pääsee osalliseksi palveluista.

Toimenpideohjelman mukaan ihmiset tarvitsevat hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävää toimintaa sekä laadukkaita ja yhdenvertaisia palveluja. Sen mukaan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on osa kuntien ja alueiden johtamista, toimintaa ja yhteistyötä. Lisäksi toimenpideohjelmassa todetaan, että päätöksentekijät tekevät jatkuvasti päätöksiä, jotka vaikuttavat ihmisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen ja joilla joko vähennetään tai lisätään ihmisten välistä eriarvoisuutta. Päätöksenteon vaikuttavuutta voidaan vahvistaa, kun päätöksenteon menetelmiä sekä tietopohjaa kehitetään.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan turvallisuuden edistämisen tulee sisältyä hyvinvointistrategioihin, turvallisuussuunnitelmiin ja asetettujen tavoitteiden ja toimien vaikutuksia arvioiviin hyvinvointikertomuksiin. Niissä täytyy ilmetä turvallisuusjohtaminen ja tapaturmien sekä väkivallan ehkäisytyö. Ennakoiva turvallisuustoiminta, kuten vaikutusten ennakoarviointi ja riskienarviointi, säästää taloudellisia resursseja. Turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkisektoraalisesti tehtävää työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti. Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen on kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia niin kunnassa, kuin hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueen toimijoiden on edistettävä turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden maakunnassa toimivien tahojen kanssa. Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt. Turvallisuutta voi edistää esimerkiksi:

- ehkäisemällä syrjäytymistä, päihdehaittoja ja rikollisuutta
- sosiaalipolitiikalla, joka edistää tasa-arvoa ja ehkäisee köyhyyttä
- työllisyystoimilla
- turvallisella asuin- ja elinympäristöllä
- edistämällä hyviä väestösuhteita

Monialaisesti tehtävässä työssä tulee varmistaa, että turvallisuus on saavutettavissa tasapuolisesti kansalaisten sosioekonomisesta taustasta riippumatta. Kun turvallisuus paranee, ihmisten fyysinen, henkinen ja sosiaalinen terveys, hyvinvointi sekä elämänlaatu vahvistuvat.

- Turvallisuuden edistämällä tarkoitetaan niitä toimia, joiden tavoitteena on koordinoida turvallisuustyötä sekä erityisesti ehkäistä koti- ja vapaa-ajan tapaturmia ja väkivaltaa.
- Turvallisuuden edistäminen on laajaa, moniulotteista ja monialaista poikkihallinnollista työtä. Se on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä paikallisesti ja alueellisesti.
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäisy sekä laajemmin turvallisuuden edistäminen ovat kaikkien toimijoiden ja hallinnonalojen yhteinen asia kunnassa ja hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueen toimijoiden tulee edistää turvallisuutta yhdessä kuntien ja muiden alueellisesti toimivien tahojen kanssa.

Turvallisuustyötä tekevät käytännössä lukuisat asiantuntija- ja viranomaistahot, kuten valtion ja kuntien viranomaiset, eri alojen ammattilaiset sekä järjestöt.

Periaatepäätöksessä on linjattu kansalliset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopistealueet, jotka tulee huomioida monikanavaisessa hyvinvointi- ja turvallisuustyössä yhteiskunnan kaikilla osa-alueilla. Painopisteet ovat:

1. Kaikille mahdollisuus osallisuuteen
2. Hyvät arkiympäristöt
3. Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä toiminta ja palvelut
4. Päätöksenteolla vaikuttavuutta

Kymenlaakson alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelma on tehty vuosille 2020–2025. Sen valmistelu alkoi, kun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Kymsote perustettiin 2019. Se on voimassa vuoteen 2025. Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelma on sidottu alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja hyvinvointisuunnitelmaan.

Kymenlaakson hyvinvointikertomus on alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamisen strateginen asiakirja ja työkalu, joka nostaa esille näkökulmia, joita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on otettava alueellisesti huomioon.

Se linjaa alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaation painopisteet sekä tavoitteet ja niiden toimeenpanon, joihin jokainen toimija voi omalta osaltaan sitoutua.

Se on valmisteltu yhteistyössä Kymsoten (nyk. hyvinvointialue), kuntien ja muiden hyte-toimijoiden kesken. Sitä päivitettiin soveltuvin osin, kun hyvinvointialueet aloittivat työnsä vuoden 2023 alussa.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

- 1) elää päihteetöntä elämää
ja saada tukea siihen**
- 2) terveellisiin elintapoihin
ja hyvään mielenterveyteen**
- 3) elää turvallista arkea
terveellisessä ympäristössä**
- 4) merkitykselliseen elämään**

Alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on neljä painopistealuetta, joihin maakunnassa kiinnitetään erityistä huomiota. Arjen turvallisuusohjelmatyöryhmän tehtävänä on ollut tuottaa sisältöjä ja toimenpiteitä kolmannen painopisteen alle. Painopisteen tavoitteena on se, että maakunnan asukkailla on mahdollisuus elää turvallista arkea terveessä eläinympäristössä.

Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelmatyön ohjausryhmänä toimii Kymen Turva-verkosto. Sen valmistelutyön aloitus ja prosessikuvaus on hyväksytty verkoston kokouksessa (6/2022)

- Kymenlaakson alueellinen turvallisuusohjelma on viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueen yhteinen työväline.
- Valmisteluprosessi alkaa syksyllä 2022 turvallisuuden tilannekuvan selvittämisellä ja indikaattoritiedon keräämisellä.
- Kerätyn tiedon perusteella muodostetaan alueellinen turvallisuustilannekuva (= turvallisuusohjelman kertomusosa) ja valitaan nouseviin teemoihin sopivat seuraintindikaattorit.
- Kootaan edellä mainituista aineistoista yhteinen Kymenlaakson alueellinen turvallisuusohjelma.
- Ensimmäinen ohjelma kattaa vuodet 2024–2025.
- Turvallisuusohjelman hyväksyy prosessin ohjausryhmänä toimiva Kymen Turva ja se lähetetään tiedoksi kuntien ja hyvinvointialueen päätöksentekijöille.
- Hyvinvointialueella se menee tiedoksi ainakin hyvinvointi- ja turvallisuuslautakunnalle ja kunnissa hallintosäännön mukaan niille tahoille, joille sen kuuluu mennä.
- Kymen Turva valitsee alueellisen turvallisuustyöryhmän, jonka tehtävänä on seurata turvallisuusohjelman indikaattoreiden kehitystä ja koota aineistot turvallisuusohjelman vuosiraportteihin.
- Arjen turvallisuusohjelman raportit viedään tiedoksi kuntiin ja hyvinvointialueelle.

2 ARJEN TURVALLISUUDEN TILANNEKUVA 2022- 2023

Kymenlaakson arjen turvallisuusohjelman laadinta aloitettiin laajalla turvallisuuden tilannekuvan selvitystyöllä, jolloin valmistetiin laajan arjen turvallisuuden tilannekuva 2022–2023. Tilannekuva sisältää kaksi erillistä osaa, joista ensimmäinen osio käsittelee turvallisuustyötä. Osio sisältää maakunnan keskeisten turvallisuustyön viranomaisten, sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuustyön yhdyspintaorganisaatioiden esittelyn, sekä viranomaistoimijoiden keskeisten tehtäväkokonaisuuksien esittelyn.

Toinen osio käsittelee turvallisuuden tilannekuvaa. Osio sisältää monialaisessa työryhmytyöskentelyssä tunnistettuja toimintaympäristön erityispiirteitä ja seurannassa olevia, tai seurantaan kuuluvia indikaattoreita sekä viranomaistyössä, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja turvallisuustyön yhdyspinnoilla Kymenlaakson alueella. Osio sisältää sekä viranomaisindikaattorit- osion, että Hytetyön indikaattorit- osion. Indikaattoreiden pohjalta on valikoitu erillisiä alueellisia seurantaindikaattoreita, joiden seuraaminen tulosten valossa on Kymenlaaksossa keskeistä. Arjen turvallisuuden tilannekuva on nähtävillä raportin liitteissä.

3 ARJEN TURVALLISUUSOHJELMAN VALMISTELU KAUELLE 2024- 2025

Kymenlaakson alueelliseen arjen turvallisuusohjelman laadintaan on osallistunut Kymen Turva- verkoston nimeämä työryhmä, jossa ovat edustettuina: Kaakkois-Suomen poliisi, Kymenlaakson pelastuslaitos, Kymenlaakson hyvinvointialueen ensihoito ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn kehittämiskoordinaattori, Kaakkois- Suomen rajavartiolaitos ja Suomenlahden merivartiosto, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, sekä kuntien nimeämät edustajat.

Laadinnan pohjalle on huomioitu seuraavat asiakirjat:

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030: toimeenpanosuunnitelma, valtioneuvosto 2021
- Yhteiskunnan turvallisuusstrategia, valtioneuvosto 2017
- Sisäisen turvallisuuden strategia, sisäministeriö 2017
- Sisäisen turvallisuuden selonteko, sisäministeriö 2021
- Turvallisuutta kaikkialla - paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansalliset linjaukset, sisäministeriö 2019
- Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2020–2025
- Alueellisen hyvinvointikertomuksen raportti 2021–2022
- Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma 2021–2025
- Hyte-kuntakortit Kymenlaakso
- Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma 2030
- Kansalliset hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä ja turvallisuustyötä ohjaavat strategiat ja toimintaohjelmat
- Kuntaliiton ja THL:n 2023 vahvistamat hyvinvoinnin edistämisen turvallisuustyön seurantaindikaattorit kuntiin ja hyvinvointialueille.
- Kymenlaakson lähisuhdeväkivallan ehkäisyn ohjelma

Työryhmän toimeksiantona on ollut luoda turvallisuusohjelmatyön pohjaksi alueelliset tavoitteet ja toimenpiteet, sekä listata indikaattorit, joilla turvallisuustilannetta mitataan ja voidaan jatkossa mitata arjen turvallisuuden näkökulmasta.

4 ARJEN TURVALLISUUDEN EDISTÄMISEN TAVOITTEET KYMENLAAKSOSSA

Kymenlaakson alueellisessa arjenturvallisuusohjelmassa on valittu kolme keskeistä tavoitetta, joihin arjen turvallisuustyö keskitetään. Tavoitteet ovat:

- Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy, joka nousee suoraan THL:n asettamista tavoitteista
- Syrjäytymisen ehkäisy, joka sisältää sekä työllisyyteen, sosioekonomisiin asioihin ja päihteiden käyttöön liittyviä tavoitteita
- Turvallinen elinympäristö, jonka alle on katettu liikenneturvallisuutta, rikollisuutta, varautumista ilmastonmuutokseen ja digitaalisia haasteita koskevia asioita

4.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

Kymenlaakson alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa on tavoitteeksi nostettu sekä tapaturmien, että lähisuhdeväkivallan ehkäisy. Aihe nousee tarkasteluun kansallisen koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyohjelman 2020–2030 kautta, sekä kansallisen väkivallaton lapsuus toimenpideohjelman 2020–2025 tavoitteista. Molemmat ohjelmat on osaltaan johdettu paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisista linjauksista.

Valmistelutyön alettua voimassa oli Marinin hallitusohjelman mukainen kansallinen naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma 2020–2023, jonka perusteella AVI ja THL valmisti kuntiin ja hyvinvointialueille ohjeet lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinoinnista. Oron hallitusohjelmassa on kirjauksia lähisuhdeväkivallan torjuntatyön jatkamisesta niin, että työ kohdentuisi myös poikiin ja miehiin. Myös palokuolemien ennaltaehkäisy nousee Orpon hallitusohjelman tavoitteista. Orpon hallitus on mm. käynnistänyt poikkihallinnollisen toimenpideohjelman nuoriso- ja jengirikollisuuden sekä katuväkivallan torjumiseksi.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseurantaindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Osa indikaattoreista ei ole vertailuindikaattoreita ja ne on esitetty sinisellä. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri tasoisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

4.2 Syrjäytymisen ehkäisy

Kymenlaakson hyvinvointisuunnitelman tavoitteeksi on asetettu syrjäytymisen ehkäisy. Myös valtioneuvoston hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelma vuoteen 2030 nostaa keskiöön syrjäytymisen ja eriarvoistumisen yhtenä kansallisena turvallisuusriskinä. THL:n mukaan turvallisuutta voi edistää mm. ehkäisemällä syrjäytymistä, päihdehaittoja ja rikollisuutta, sekä parantamalla osallisuutta, nostamalla koulutustasoa ja kehittämällä työllisyyttä. Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton tiekartassa 2035 kerrotaan, että Suomen hidastuva väestönkasvu, nopeasti vanheneva väestörakenne ja työikäisen väestön väheneminen aiheuttavat haastetta huoltosuhteelle, työvoiman saatavuudelle ja kestävyysvajeen taittamiselle. Myös Kymenlaaksossa väestö vanhenee ja työikäinen väestö vähenee. Tiekartan tavoitteena on, että TE-palveluiden siirtyessä valtiolta kuntiin on varmistettava kaikilla alueilla koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistämistoimet osana uudistusta. Tiekartan mukaan eniten työpaikkoja avautuu vuoteen 2035 mennessä sosiaali- ja terveyspalveluissa, koulutuksessa, maa- ja vesirakentamisessa ja kiinteistöalalla.

Syrjäytyminen nousee esille myös paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun kansallisista linjauksista. Sen mukaan turvallisuutta vahvistetaan mm. torjumalla nuorisorikollisuutta, edistämällä hyviä väestösuhteita ja ehkäisemällä päihhteistä johtuvia turvallisuushaittoja. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean mukaan asunnottomuus on äärimmäisen syrjäytymisen muoto ja sitä tulee kaikissa EU-maissa ehkäistä. Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä.

Kymenlaakson turvallisuusohjelman kertomusosan 2022 valmisteluprosessin yhteydessä nousi esiin tilannekuva siitä, että päihhteet ja mielenterveysyyt vaikuttavat vahvasti Kymenlaaksossa turvallisuustilanteeseen. Näiltä osin valitut indikaattorit perustuvat kansalliseen päihde- ja riippuvuusstrategian 2020–2030, kansallisen mielenterveysstrategian 2020–2030 ja kansalliseen itsemurhien ehkäisyohjelman 2020–2030 seurattaviin indikaattoreihin.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseurantaindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri taseisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

4.3 Turvallinen elinympäristö

Kymenlaakson alueellisesta hyvinvointisuunnitelmasta nousee tavoitteeksi ympäristöterveyden edistäminen. Kymenlaakson turvallisuussuunnitelman kertomusosatyössä ja alueellisen turvallisuusohjelman valmistelutyössä nousi tarve laajentaa tavoitetta turvallisen elinympäristön sateenvarjon alle. Siinä on huomioitu kansallisen riksiarvion mukaan mm. sijaintimme ja laajamittaiseen maahantuloon varautuminen. Globaaleista uhista valikoitui ilmaston muuttuminen ja siihen varautuminen.

Osallisuus liitetään vahvasti ihmisten hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Tätä korostetaan muun muassa kansallisessa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden toimeenpanosuunnitelmassa. Elinympäristöösioon on nostettu mukaan myös Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteita sekä Orpon hallitusohjelman tavoitteita liittyen nuorisorikollisuuden, kouluväkivallan ja katuväkivallan torjuntaan.

Turvallisuusohjelman valmisteluprosessin aikana maailman tilanne on muuttunut koko ajan ja erilaiset hybridiuhat ovat tulleet ajankohtaisemmiksi, joten prosessin valmistelussa päätettiin liittää myös hybridivaikuttamiseen liittyvä verkko- ja digiturvallisuus arjen tasolla osaksi tätä ohjelmaa. Huijausmäärät nousivat reippaasti vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Pankit saivat tammi-kesäkuussa koko maassa estettyä ja palautettua uhreille 15,9 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 6,7 miljoonaa. Asiakkaat menettivät huijareille 19,8 miljoonaa euroa. Vuotta aiemmin määrä oli 10,8 miljoonaa. Huijauksien kokonaismäärä oli siis 35,7 miljoonaa euroa. (Finanssialan keskusliitto) Myös rahapelaaminen verkossa on yleistynyt tarjonnan lisääntyessä. Arjen turvallisuuden kannalta on tärkeintä lisätä tietoa ja varautumista verkkohuijauksiin liittyen.

Pandemiat jätettiin tästä ohjelmasta pois, koska niitä käsitellään laajasti kansallisessa riskiarviossa ja viranomaisilla, kunnilla, hyvinvointialueella ja kansalaisilla on tuoreessa lähimuistissa miten sellaiseen, varaudutaan ja miten sellaisissa tilanteissa toimitaan.

Ohjelmaan valitut indikaattorit perustuvat THL:n ja Kuntaliiton laatimiin kansallisiin vähimmäisseurantaindikaattoreihin, joita alueellisesti tulee seurata. Punaisella merkityt indikaattorit kuvaavat negatiivista vertailua valtakunnan tasoon ja vireällä merkityt indikaattorit kuvaavat positiivista vertailua valtakunnan tasoon. Osa indikaattoreista ei ole vertailuindikaattoreita ja ne on esitetty sinisellä. Ohjelmassa esitetään arjen turvallisuutta parantavia eri taseisia toimenpiteitä, joita edistetään laajasti myös muilla foorumeilla.

5 TOIMENPITEIDEN SEURANTA

Työryhmä on valinnut kunkin tavoitteen alle toimenpiteitä, joista osa nousee jo olemassa olevista tavoiteohjelmista tai seurantaohjelmista, mitä Kymenlaakson alueella on voimassa ja joita seurataan osana hyvinvointialueen ja kuntien päätöksentekoa.

Kymenlaakson alueellisen arjen turvallisuusohjelman toimenpiteiden toteutumista on seurattu noin neljä kertaa vuodessa kokoontuvassa valmistelu- ja seurantatyöryhmässä. Sama työryhmä on seurannut myös ohjelmatyöhön valikoituneiden seurantaindikaattoreiden kehitystä ja tarvittaessa reagoi niiden muutoksiin.

OHJEET SEARANNALLE

- Indikaattorit päivitetään taulukkoon sitä mukaa, kun uusia indikaattoritietoja on saatavilla
- Toimenpiteiden seuranta merkitään värikoodilla:
 - EI OLE ALOITETTU
 - ETENEE
 - VALMIS
- Viimeiselle tyhjälle sivulle voi tehdä kirjallisia huomioita raportin koostamista varten toimenpiteiden etenemisestä esim. miksi ei ole aloitettu, miten on edennyt, milloin on määrä aloittaa yms.

5.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

TAPATURMIEN EHKÄISY:

- Kaatumisseula-toimintaa kehitetään edelleen maakunnan alueella yhteistyössä hyvinvointialueen, kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. (HVA)
- VALMIS
- Jalkakäytävien ja pyöriteiden talvikunnossapidosta huolehditaan tapaturmien ehkäisemiseksi. (KUNNAT/ AVI)
- ETENEE
- Jatketaan pelastuslaitoksen pientalojen omavalvonnan ja omaehtoisen paloturvallisuuden jatkuvaa viestintää asukkaille. (HVA/ PELASTUSTOIMI)
- VALMIS
- Esteettömyyskartoituksia tehdään jokaisessa kunnassa 2024-2025. (KUNNAT)
- ETENEE

LÄHISUHDEVÄKIVALLAN EHKÄISY:

- Hyvinvointialueella on 9/2023 aloittanut työnsä AVI:n ja THL:n ohjauksen mukaisesti lähi- ja perheväkivaltatyön ehkäisyn hankekoordinaattori. (HVA)
- VALMIS
- Kymenlaaksossa saadaan em. ehkäisevän työn rakenteet kuntoon vuoden 2024 loppuun mennessä (Kunnat, HVA, kolmassektori, poliisi ja muut viranomaiset). VALMIS
- Koordinaattorin työ ja rakenteet ovat hyvinvointialueella vakiintuneet vuoden 2025 loppuun mennessä. (HVA, KUNNAT) ETENEE
- Alueen kaikki kunnat nimeävät lähisuhdeväkivallan ehkäisystä vastaavan tahon vuoden 2025 loppuun mennessä. (KUNNAT) VALMIS
- Perhekeskusvetoisesti valmistuva huoltajille suunnattu turvallisuusopas jalkautetaan osaksi hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, poliisin, pelastuslaitoksen ja merivartioston toimintaan. (HVA/ PERHEKESKUS, KUNNAT, VIRANOMAiset) ETENEE

Kuvassa näkyy toimenpiteiden seurantatilanne marraskuussa 2025. Osa toimenpiteistä on edennyt jo valmiiksi saakka ja osan toimenpiteiden toteuttaminen on jo aloitettu. Yhtään toimenpidettä ei ole kokonaan aloittamatta. Keskeisten toimenpiteiden edistymistä on seurattu säännöllisesti. Esteettömyystyö on hyvässä vauhdissa kaikissa Kymenlaakson kunnissa. Erilaiset julkisten tilojen esteettömyyskartoitukset ja esteettömyyskävelyt ovat edenneet hyvin kaikissa kunnissa ja niiden toteuttamista jatketaan.

Seurantakauden aikana Kymenlakson hyvinvointialueella aloitettiin perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyn kehittäminen. Kehittämistyön tuloksena alueelle perustettiin monialainen ja poikkihallinnollinen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä. Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä laati lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimintasuunnitelman 2024-2025, mikä sisältää taustoituksen lähisuhdeväkivallan ehkäisytyölle, vuosittaisen lähisuhdeväkivallan tilannekuvan ja toimenpiteet lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi. Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä seuraa aktiivisesti toimenpiteiden toteutumista ja raportoi toteutumista vuosittain hyvinvointikertomuksen raportoinnin yhteydessä.

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn toimenpidesuunnitelman mukaisesti Kymenlaaksossa on panostettu monialaiseen yhteistyön ja kuntien, järjestöjen ja sote-ammattilaisten osaamisen vahvistamiseen sekä lähisuhdeväkivallasta viestimiseen organisaatioiden eri kanavilla.

Väkivaltatyön avainhenkilökoulutuksia on järjestetty 4 kertaa seurantakauden aikana ja niihin on osallistunut yhteensä yli 70 ammattilaista hyvinvointialueelta, kunnista ja järjestöistä. Väkivaltatyön avainhenkilöt toimivat omissa työyhteisöissään lähisuhdeväkivaltatyön osaajina. Koulutukset ovat osallistuneiden itsearvioinnin mukaan vahvistaneet osallistujien osaamista tunnistaa ja ottaa puheeksi lähisuhdeväkivalta, tunnistaa lähisuhdeväkivallan vaikutuksia, auttaa lähisuhdeväkivallan kokijaa ja tekijää omassa palvelussaan sekä ohjata eri osapuolia sopiviin palveluihin. Avainhenkilöt jakavat osaamistaan konsultaation, koulutuksellisten infojen ja työparityöskentelyn keinoin työyhteisönsä käyttöön. Sosiaalisen raportoinnin mukaan väkivaltatyön avainhenkilökoulutus on tuonut terveydenhuollon yksiköihin osaamista ja auttanut asiakkaiden palveluohjauksessa.

Ehkäisevän lähisuhdeväkivaltatyön näkökulmasta seurantakauden aikana on keskitytty myös lähisuhdeväkivaltailmiöstä ja -palveluista viestimiseen monikanavaisesti hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kanavissa. Tavoite on ollut normalisoida lähisuhdeväkivallasta puhumista ja madaltaa avun hakemisen kynnystä. Tällaisia kanavia ovat esimerkiksi Kymenlaakson hyvinvointialueen Apua väkivaltaan ja MARAK -verkkosivustot sekä Hyvinvointia-palvelun Arjen turvallisuus -osio ja Löydä apua-chat pohjaisen palvelun väkivalta-aiheiset keskustelupolut omatoimiseen avun hakemiseen. Sivustot ovat organisaatioiden ja kuntalaisten hyödynnettävissä.

Lähisuhdeväkivallan sovittelusta on luovuttu lainsäädännön muutoksella, mutta muutoksen seurauksista ei ole vielä vertailtavaa tietoa. Perhekeskuksen perheiden tuurallisuuspas on valmis ja sen jalkauttaminen on käynnissä kunnissa ja hyvinvointialueella.

Palokuolemat

Palokuolemaksi luetaan tapaukset, joissa kuolema on aiheutunut palosta johtuneista vammoista tai myrkytyksestä ja joka on seurannut 30 päivän kuluessa palotapahtumasta

Suomen palokuolemien määrä on ollut laskussa viime vuosikymmeninä, mutta vuosittain tulipaloissa menehtyy edelleen noin 50–80 henkilöä. Kehitystä on saatu aikaan muun muassa lainsäädännön, palovaroitinpakon ja turvallisuusviestinnän avulla.

Palokuolemat johtuvat usein inhimillisistä virheistä ja huolimattomuudesta. Tyypillisiä syttymissyitä ovat tupakointi, tahallisesti sytytetyt palot, kynttilät ja avotuli sekä sähkölaitteet.

Pelastusviranomaisen lähettää vuosittain n. 3500-4000 pientalon itsearviointilomaketta Kymenlaaksossa. Kiinteistön omistaja tai haltija suorittaa paloturvallisuuden itsearvioinnin pelastuslaitoksen lähettämän materiaalin avulla. Itsearvioinnin avulla pyritään lisäämään tietoa asumisturvallisuudesta ja vaikuttamaan asenteisiin. Palautetun lomakkeen tietojen kirjauksen yhteydessä pelastuslaitos arvioi myös valvontatarpeen. Palotarkastuksia toimitetaan niihin kohteisiin, jotka eivät ole palauttaneet paloturvallisuuden itsearviolomaketta sekä pistokokeina itsearvioinnin palauttaneisiin kohteisiin. Perinteisesti palautusprosentti Kymenlaakson alueella on ollut erittäin hyvä.

Onnettomuuksien ja tapaturmien ennaltaehkäisy

Kymenlaakson pelastuslaitos toteuttaa onnettomuuksien ennaltaehkäisyä monin valvonnan ja turvallisuusviestinnän keinoin. Yksi keskeinen keino esim. pientalojen asukkaiden paloturvallisuuteen on ns. paloturvallisuuden itsearvio. Paloturvallisuuden itsearviointi on pelastusviranomaisen kehotuksesta suoritettava, pelastuslain 78§:n mukainen muu valvontatoimenpide, jossa kiinteistön omistaja tai haltija suorittaa paloturvallisuuden itsearvioinnin pelastuslaitoksen lähettämän materiaalin avulla. Itsearvioinnin avulla pyritään lisäämään tietoa asumisturvallisuudesta ja vaikuttamaan asenteisiin. Pientalojen paloturvallisuusohjeita ja itsearviointeja lähetetään noin 3500 kappaletta vuosittain.

Turvallisuusviestintää kohdennetaan riskiperusteisesti ja se on tasapuolista alueellisesti tarkasteltuna. Turvallisuusviestintää ohjaa onnettomuuksien ehkäisyn suunnitelma ja sen osana turvallisuusviestintäsuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestävät pelastuslaitoksen työntekijät ja Kymenlaakson sopimuspalokunnat.

Turvallisuusviestintätilaisuuksia järjestetään vuosittain keskimäärin yli 400 ja niihin osallistuu noin 38.000 henkilöä.

Kaatumisseulatoiminta on varsin vakiintunutta Kymenlaakson alueella. Toimintaa toteutetaan osana hyvinvointialueen toimintaa yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa.

5.2 Syrjäytymisen ehkäisy

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

TOIMEENTULO, TYÖLLISYYS JA KOULUTUSTASO

- TE24 siirto kunnille etenee aikataulussa sekä Etelä-Kymenlaaksossa, että Kouvolassa. (KUNNAT) **VALMIS**
- Kymenlaakson työllisyysohjelman tavoitteita toteutetaan ja seurataan kaikissa kunnissa. (KUNNAT) **ETENEE**
- TE24 uudistuksessa kiinnitetään huomiota monialaisten palveluiden kehittämiseen yhteistyössä kuntien, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa. (KUNNAT) **ETENEE**
- Koulutuksen ja työperäisen maahanmuuton edistämisen yhteiset tavoitteet on käytössä koko maakunnassa. (KUNNAT) **ETENEE**
- Kymenlaakson kaikissa kunnissa toimii pysyvä asunnottomuustyöryhmä tai asunnottomuuden hoito ja asumisneuvonnan palvelut otetaan osaksi jotain muuta hyvinvoinnin edistämisen työryhmää. (KUNNAT) **VALMIS**

PÄIHTEET JA MIELENTERVEYS

- päivitetty "päihteet puheeksi-kortit" jalkautetaan osaksi kuntien, poliisin, hyvinvointialueen ja järjestöjen toimintaa vuoden 2024 aikana. (HVA, KUNNAT, VIRANOMAISET) **ETENEE**
- THL:n PAKKA-työtä toteutetaan osana kuntien ja hyvinvointialueen ehkäisevää päihdetyötä esim. päihdetilannekysely toteutetaan kaikissa kunnissa yhtä aikaa joka toinen vuosi (toteutettu 2023). (HVA, KUNNAT) **VALMIS**
- THL:n maakunnallisen päihdetilannekyselyn tuloksia hyödynnetään paikallisessa ja maakunnallisessa turvallisuussuunnittelussa. (HVA, KUNNAT) **ETENEE**
- Alueellisen ehkäisevän päihdetyöstä vastaava toimihenkilö on aloittanut työt ja alueellisen ehkäisevän päihdetyön rakenteet saadaan hyvinvointialueella kuntoon vuoden 2024 aikana. (HVA) **VALMIS**
- Koordinaattorin työ ja rakenteet ovat hyvinvointialueella vakiintuneet vuoden 2025 loppuun mennessä. (HVA) **VALMIS**

31.10.2025

11

Yllä olevassa kuvassa näkyvät toimenpiteiden seurantatilanne vuonna 2025 marraskuun alkaessa. Osa toimenpiteistä on edennyt jo valmiiksi saakka ja osan toimenpiteiden toteuttaminen on jo aloitettu. Keskeisten toimenpiteiden edistymistä on seurattu säännöllisesti.

Työllisyyden hoito

TE24-uudistus on valmisteltu ja työvoimapalveluiden kuntiin siirto saatu päätökseen. Kymenlaaksossa toimii kaksi työllisyysaluetta: Kouvolan työllisyysalue ja Etelä-Kymenlaakson työllisyysalue, jossa Kotka toteuttaa isäntäkuntamallia. Työvoimapalvelut ovat yhteistoimintaa kuntien kotoutumispalveluiden kanssa. Molemmilla alueilla toteutetaan koulutus- ja työperäisen maahanmuuton Talen Boost-ohjelmaa. Monialaiset työelämäpalvelut on organisoitu niin, että matalan kynnyksen tavoitettavuuden ja saavutettavuuden periaatteita noudatetaan mahdollisimman hyvin.

Ehkäisevä päihdetyö

Kymenlaakson hyvinvointialueella on aloittanut ehkäisevän työn koodinaattori, joka vastaa myös hyvinvointialueen sisäisen ja Kymenlaakson alueellisen ehkäisevän päihdetyön järjestämisvastuulain mukaisista prosesseista yhteistyössä kuntien ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöisen kanssa. Kymenlaaksoon on perustettu PAKKA-työryhmä ja THL:n päihdetilannekysely on toteutettu maakunnan kaikissa kunnissa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Maakunnallinen ehkäisevän päihdetyön toimintamalli on päivitetty 2024 ja alkoholilain mukainen ehkäisevän päihdetyön lupalausuntomalli lähti pilottina käyntiin Kotkassa syksyllä 2024 ja se on otettu vuonna 2025 käyttöön sekä Kouvolassa, että Haminassa.

Asunnottomuuden ehkäisy ja hoito

Asunnottomuus on kääntynyt nousuun koko valtakunnassa, niin myös Kymenlaaksossa. Häätöjen määrä on lisääntynyt. Pysyvä asunnottomuustyöryhmä toimii sekä Kouvolassa, että Kotkassa. Kotkan hyvinvoinnin ja työllisyyden vastuualueella on työskennellyt määräaikainen asumisneuvoja vuoden 2024 toukokuusta saakka. Kotkan vuokra-asunnot oy:llä ja Kouvola Asunnot oy:llä työskentelee oma asumisneuvoja. Kaakkois-Suomen Sininauha ry:n asunnottomille suunnattua Kotikoodityötä tehdään sekä Kotkassa, että Haminassa. Haminassa asunnottomuusasioita käsitellään osana hyvinvointityöryhmän alaista toimintaa. Kotikoodityö tekee yhteistyötä Kaakkois-Suomen rikosseuraamuslaitoksen kanssa ja auttaa vapautuvia vankeja ja koevapausvankeja saamaan asunnon. Kymenlaakson alueella toimii rikosseuraamusasiakkaiden ja heidän läheistensä kanssa töitä tekevien verkosto.

5.3 Turvallinen elinympäristö

Ohjelmassa on jaettu tuvalinen elinympäristö neljään seurantaluokkaan toimenpiteiden osalta: elinympäristön turvallisuus, sekä väkivallan uhka, liikenneturvallisuus, hybrdivaikuttaminen ja digiturvallisuus.

Seuraavilla sivulla olevissa kuvissa näkyy kahden ensin mainitun kokonaisuuden toimenpiteiden seurantatilanne marraskuun alkaessa. Osa toimenpiteistä on edennyt jo valmiiksi saakka ja osan toimenpiteiden toteuttaminen on jo aloitettu. Keskeisten toimenpiteiden edistymistä on seurattu säännöllisesti.

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

ELINYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS SEKÄ VÄKIVALLAN JA RIKOLLISUUDEN UHKA:

- Pyritään varmistamaan sähkön jakeluvarmuus kaikissa olosuhteissa (kuntien omistajaohjaus) (KUNNAT) **ETENEE**
- Parannetaan katuturvallisuutta valaistusta ja valvontatekniikkaa kehittämällä (KUNNAT/ ELY) **ETEELE MÄÄRÄRAHOJEN PUITTEISSA**
- Varaudutaan ilmastoon muuttumiseen (esim. varautumissuunnitelmat, kiinteistöstrategiat, asuntopolitiikka, ikäihmisten palveluasuminen) (KUNNAT/ HVA) **ETENEE**
- Toteutetaan maakunnallinen turvallisuuskysely, jonka tuloksia hyödynnetään seuraavan arjen turvallisuushuhtelun valmistelussa (OHJELMAN SEURANTATYÖRYHMÄ) **OLLA VIELÄ SUUNNITELTU**
- Edistetään maakunnassa lainvastaisten tekojen mallin käyttöönottoa hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Ankkuri-poliisin, hyvinvointialueen ja kuntien kanssa (POLIISI, KUNNAT, HVA) **ETENEE**
- Toteutetaan yhdessä Kymenlaakson kylien kanssa kysely kyläturvallisuudesta ja autetaan tarvittaessa kyliä parantamaan kyläturvallisuutta (koulutukset yms.) (KUNNAT) **ETENEE**
- Kehitetään osallisuustyön menetelmiä aktiivisesti kunnissa ja hyvinvointialueella (KUNNAT/ HVA) **ETENEE**
- Otetaan asteittain kaikissa kunnissa käyttöön AVI:n lupalausuntomalli osaksi anniskelupaikkojen lupaprosessia (kuntien EPT, osallisuustyö, ympäristöterveys, turvallisuus yhteistyössä asukkaiden kanssa) 2025 vähintään puolet kunnista on mukana. (KUNNAT) **ETENEE**

LIIKENNETURVALLISUUS:

- Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutetaan monialaisesti (ELY) **ETENEE**
- Rattijuopumusten ennaltaehkäisyyn tähtäävä moniammatillinen työryhmä aloittaa toimintansa vuoden 2024 alussa (HVA) **VALMIS**
- Ravintolayrittäjille kohdennetaan viestintää rattijuopumuksen ehkäisystä kaksi kertaa vuodessa (pikkujouluaika, kesälomakausi) Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti vuonna 2024-2025 (KUNTIEN EPT) **ETENEE**
- Kuntien omat liikenneturvallisuussuunnitelmat on päivitetty vuoden 2025 loppuun mennessä (KUNNAT) **ETENEE**

31.10.2025

35

Tieliikenneympäristö

Vuonna 2024 koko maan tieliikenteessä rattijuopumusonnettomuuksissa menehtyi 36 henkilöä (30 henkilöä vuonna 2023) ja loukkaantui 332 henkilöä (369 vuonna 2023). Kuolemaan johtaneissa rattijuopumusonnettomuuksissa menehtyy useimmiten rattijuoppo itse, mutta kyydissä matkustaneiden tai muiden sivullisten uhrien osuus kuolonuhreista on kuitenkin peräti noin neljänneksen (27 % vuonna 2024). Kymenlaakson alueella 9% kaikista rattijuopoista oli alle 21-vuotiaita nuoria. Kymenlaaksossa toimii Suomen ensimmäinen moniammatillinen rattijuopumusten ehkäisyn työryhmä, jonka virallisena käynnistäjänä on toiminut Kaakkois-Suomen liikenneturvallisuustyöryhmä. Kymenlaakson kaikissa kunnissa lähtee ravintolayrityksiin sekä pikkujoulu-, että terassikirje muistuttamaan rattijuopumuksen estämisestä. Ehkäisevän päihdetyön viikolla marraskuun alussa muistetaan rattijuoppojen uhreina kuolleiden muistoa kynttilätempauksen avulla. Tempauksen järjestää kaupunkien liikenneturvallisuustyöryhmät yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa. Kuntien omaien liikenneturvallisuussuunnitelmien päivittäminen etene aikataulussa.

Väkivallan uhka

Kaakkois-Suomen poliisissa on perustettu lapsiin kohdistuvan väkivallan tutkintaryhmä jo vuonna 2022. Alueella on tehostettu ennaltaestävän poliisityöhön alle 15-vuotiaiden, sekä 15–18-vuotiaiden rikoksentekijöiden kanssa tehtävään työhön. Kunnat, hyvinvointialue ja Poliisi ovat yhdessä panostaneet Ankkuri-toiminnan kehittämiseen. Vuonna 2024–2025 haasteena on ollut lisääntyvä nuorisorikollisuus. Varsinkin alle 15-vuotiaiden tekemien väkivaltarikosten määrä on kasvanut alueellamme rajusti. Vuonna 2024 alle 15-vuotiaiden tekemiä väkivaltarikoksia oli 284,

suurin osa lieviä pahoinpitelyjä. Törkeät pahoinpitelyt ovat harvinaisempia. Poliisi perusti vuonna 2025 uuden nuoriso- ja uhkatoiminnanryhmän vastaamaan nuorison väkivaltarikollisuuden kasvuun. Nuorisoriikollisuus on jatkanut kasvuaan myös vuonna 2025.

Päihdehaitat

Puheeksioton koulutusta on tehostettu hyvinvointialueen sisällä. Hyvinvointialueella on kehitetty koko henkilöstölle puheeksioton koulutuspaketti oman työn kehittämiseksi. Hyvinvointialue on perustanut päihdeasiakkaiden päiväkeskustoiminnan sekä Kouvolaan, että Kotkaan.

THL:n päihdetilannekysely toteutettiin ensi kerran kaikissa maakunnan kunnissa yhtä aikaa syksyllä 2023 ja se on tarkoitus toteuttaa vastaavalla tavalla seuraavan kerran vuonna 2026. Tuloksia on hyödynnetty valitulla tavalla sekä hyvinvointialueen, että kuntien hyvinvointi- ja turvallisuustyössä.

Koettu turvallisuus

Osallisuustyötä toteutetaan kaikissa kunnissa. Osallisuustyötä tehdään kuntien omana toimintana, mutta myös yhteistyössä järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Kymenlaakson kaikissa kunnissa osallisuustyö toimii poikkileikkaavana teemana kaikilla hallinnonaloilla.

Maakunnallista turvallisuuskyselyä ei ole vielä toteutettu, koska vielä ei ole päätöstä sille, miten arjen turvallisuutta halutaan käsitellä jatkossa hyvinvointialueen, kuntien ja viranomaisten yhteistyössä vuonna 2026 alkavalla valtuustokauden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden suunnitelmakaudella. Työryhmä kuitenkin suosittaa kuntia ja hyvinvointialuetta teetättämään asukkailla turvallisuuskyselyn yhteistyönä. Kotkasta tästä on hyviä kokemuksia vuodelta 2024. Rikksentorjuntaneuvosto on laatinut kuntien käyttöön turvallisuuskyselyn, jolla voi kerätä asukkaiden näkemyksiä asuinalueensa ja kuntansa turvallisuudesta. Asukkaille suunnatulla kyselytutkimuksella saadaan kerättyä sekä uutta tietoa että viranomaistietoja, kuten poliisin tilastoja, täydentävää tietoa. Kyselyä voidaan myös hyödyntää kunnassa toteutettujen rikksentorjuntatoimien vaikutusten selvittämisessä. Kyselyä päivitettiin laajassa yhteistyössä sisäisen turvallisuuden strategian alaisen työryhmän aloitteesta vuonna 2021. Kyselyyn voi sisällyttää kuntien omia lisäkysymyksiä esimerkiksi asukkaiden valmiuteen ja varautumiseen liittyen.

Alla olevassa taulukossa on esillä hybridivaikuttamisen ja digiturvallisuuden parantamiseen tähtäävien tavoitteen mukaisia toimenpiteitä. Niiden seuranta on lokakuun 2025 mukaisesti kuvattuna.

TOIMENPITEET JOITA EDISTÄMME YHDESSÄ

HYBRIDIVAIKUTTAMINEN

- Tunnistetaan paremmin hybridivaikuttamisen keinoja sekä arjen toiminnoissa, että yritysysteissä. Järjestetään näistä aiheista koulutuksia. (KUNNAT, DVD:n DIGITUKIVERKOSTOT) **ETENEE**
- Laajamittainen maahantulo ja kasvavaan turvapaikanhakuun varautuminen on otettu painopisteeksi Kymen Turvan työssä. Kymen turva vastaa tähän liittyvästä kehittämistyöstä yhdessä kuntien ja viranomaisten kanssa. Kunnissa varaudutaan majoitustilojen ja perusopetuksen järjestämiseen nopealla aikataululla tilanteen niin vaatiessa. Asia on huomioitu kaikkien kuntien varautumissuunnitelmissa. (KUNNAT) **ETENEE**
- Kuntien valmiussuunnitelmat on päivitetty vuoden 2025 loppuun mennessä kaikissa Kymenlaakson kunnissa ja niistä viestitään aktiivisesti asukkaille. (KUNNAT) **ETENEE**

DIGITURVALLISUUS

- Kehitetään edelleen digitukea (DVV) maakunnassa ja kunnissa. (KUNNAT) **ETENEE**
- Lisätään käytännön digitukityötä tekevien osaamista digiturvallisuuden ja hybridivaikuttamisen osalta koulutuksen avulla. (DIGITUKIVERKOSTO) **ETENEE**
- Opastetaan asukkaita tekemään rikosilmoitus matalalla kynnyksellä, jos on epäily siitä, että on joutunut verkkorikoksen uhriksi. (DIGITUKIVERKOSTO) **ETENEE**
- Opitaan yhdessä parempaa varautumista. Tehostetaan viestintää ja tiedottamista verkko- ja digiturvallisuudesta maakunnan asukkaille ja yrityksille. (KUNNAT/ VIRANOMAISET) **ETENEE**

31.10.2025

36

Turvallisuusympäristön muutokset

Rajatilanne on muuttunut seurantajakson aikana. Venäjän vastainen raja on ollut suljettuna, ja tämän takia rajaliikennettä ei ole ollut. Rajavartiolaitoksen toimintaan on kohdentunut uusia haasteita ja lainsäädännöllä vahvistettuja toiminnan muutoksia. Pelätty laajamittainen maahantulo ei ole toteutunut lainsäädäntömuutosten ja rajasulun vuoksi. Erilaiseen rajahäirintään ja hybridivaikuttamiseen on varauduttu ja myös kunnat, sekä hyvinvointialue ovat omalta osaltaan tehostaneet kotitalouksien varautumisviestintää. Kuntalaiset ovat monin pakon kiinnostuneempia varautumiseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Ukrainan sota ja Suomen liittyminen NATO:n jäseneksi, ovat lisänneet suomalaisten maanpuolustustahtoa. Kuntien valmiussuunnittelu etenee suunnitellulla tavalla. Hyvinvointialueen toiminnoissa on havaittu muun muassa tietoliikennehäirintää.

Kylien turvallisuus on ollut Kymenlaakson Kyllät- toiminnan keskeinen teema vuosina 2024-2025. Eri kunnissa on toteutettu sen puitteissa kotitalouksien varautumiseen ja kylien turvallisuuteen liittyviä tilaisuuksia. Kylien valmiuden ja turvallisuuden edelleen kehittämiseksi on 1.10.2025 käynnistynyt Kymenlaakson kylät ry:n Kylävara-hanke, joka keskittyy vahvistamaan kylien valmiutta ja turvallisuutta kehittämällä kylätalojen varautumis- ja valmiuskeskusratkaisuja sekä tukemalla paikallisyhteisöjen omaa turvallisuustoimintaa. Alueen kunnat ovat hankkeen yhteistyökumppaneita. Kyläturvallisuustyötä on tehty Kymenlaakson kylät ry:n toteuttamilla kyläkiertoilla, joissa on tehty yhteistyötä alueen kuntien kanssa osallisuuden ja turvallisuuden

edistämiseksi. Lisäksi osassa kunnissa tehtiin laajempia kuntakohtaisia kyselyitä ja aloitettiin keskustelut kylien roolista osana paikallista turvallisuustoimintaa.

Digiturvallisuus

Kouvolan ja Kotkan kaupungilla on toteutettu tietoturvakoulutusta henkilöstölle OSKU-hankkeen puitteissa vuonna 2024. Kouvolassa prosessi on jatkunut vuonna 2025 Eduhousen Tietoturva ja tietosuoja kuntatyössä-koulutuksella. Digimentorit/-tutorit osallistuvat koulutuksiin ja vievät tietoa eteenpäin koko henkilöstölle.

Kymenlaakson alueella toimii digitukiverkosto, jonka toiminta pääasiassa perustuu vapaaehtoisten ja järjestötoimijoiden kautta toteutettavaan koulutukseen. Digitukiverkosto on DVV: n (Digi- ja viestintävirasto) johtamaa matalan kynnyksen toimintaa. Toimintaa vetävät koulutetut digimotivaattorit. Motivaattorityössä asiakkaiden kanssa on käsitelty arjen turvallisuutta vuoden 2025 aikana mm. kevään digiturvallisuuskoulutuksessa Karhulassa, kesän digiturvallisuuskoulutuksessa tietoturva-asioiden osalta Kouvolassa, tietoturvan ja verkkohuijausten osalta alkusyksystä Karhulassa. Lisäksi teemat ovat olleet mukana jokaisella kuudella pitkällä kurssilla Haminassa, Kotkassa ja Pyhtäällä.

6 SEURANTAINDIKAATTORIT

Kuntaliitto ja THL ovat nimenneet perusindikaattorit, joita kunnissa-, hyvinvointialueilla ja viranomaisissa tulisi seurata osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen turvallisuustyötä. Ohjelmatyön valmistelussa on otettu nämä perusindikaattorit huomioon.

Väkivalta/rikollisuus:

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista

Tapaturmat ja onnettomuudet:

Liikennevahinkojen uhrin (vammautuneet) / 1000 asukasta

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Turvallinen elinympäristö:

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1000 asukasta Juurisyyt

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Lisäksi valmistelutyössä on huomioitu hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöhön liittyvät vähimmäisindikaattorit.

- Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus on tehty peruskoulussa kolmen vuoden välein, % kouluista
- Alle 25-vuotiaat tapaturmaisesti loukkaantuneet
- Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä
- Alkoholia liikaa käyttävien osuus, % 20 vuotta täyttäneistä
- Vaikeasti työllistyvät, rakennetyöttömyys, % 15–64-vuotiaista
- Koettu turvallisuuden tunne
- Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % x ja y luokan oppilaista
- Vahingontekorikokset
- Pitkäaikaistyöttömät

Valmistelutyössä on huomioitu myös soveltuvin osin laajat indikaattiotiedot, jotka on kuvattuna alla olevassa kuvassa:

Vanhemman liiallinen alkoholin käyttö aiheuttanut haittaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (4766-8)
Kokenut seksuaalista väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (4941-3)
Alkoholijuomien kokonaiskulutus asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa (3629)
Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta (3896)
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta (3089)
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (1077)
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä (5097)
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista, % 8. ja 9. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, % AOL 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8.-9lk / lukio / ammattioppilaitos (4790-2)
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta (189)
Rikoksista syylliseksi epäillyt 18 - 20-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (3895)
Päihtyneiden säilönnöt / 1 000 asukasta (3094)
Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (699)

Lisäksi iso osa indikaattoreista on noussut seurantaan suoraan 2022–2023 valmistellun arjen turvallisuuden tilannekuvan mukaan esiin nousseita tarpeista.

7 KYMENLAAKSON SEURANTAINDIKAATTORIEN TILANNEKATSAUS MARRASKUUSSA 2025

Raportin liitteenä on mukana Kymenlaakson alueellinen arjeturvallisuusohjelma 2024–2025, jossa näkyy kaikki ohjelmaan valitut seurantaindikaattorit. Osa indikaattoreista päivittyy vuosittain, osa joka toinen vuosi ja kaikilla indikaattoreilla ei ole sama päivittymisaika vuosittain. Esimerkiksi THL:n kouluterveyskysely on tehty keväällä 2025 ja tähän raporttiin on saatu siitä tuoreet tulokset.

Työryhmä on aktiivisesti seurannut eri indikaattiotietojen päivittynyttä tilannetta ja arvioinut onko valituilla toimenpiteillä ollut toivottua tulosta.

Työryhmässä päädyttiin siihen, että raportoinnissa mahdollisimman moni indikaattori on hyvä esittää kymmenen vuoden tilastokuvana, jotta saadaan käsitys laajemmalla otannalla asioiden kehittymisestä. Tällöin voidaan tehdä seuranta pidemmän aikavälin kehityksestä Kymenlaakson alueella.

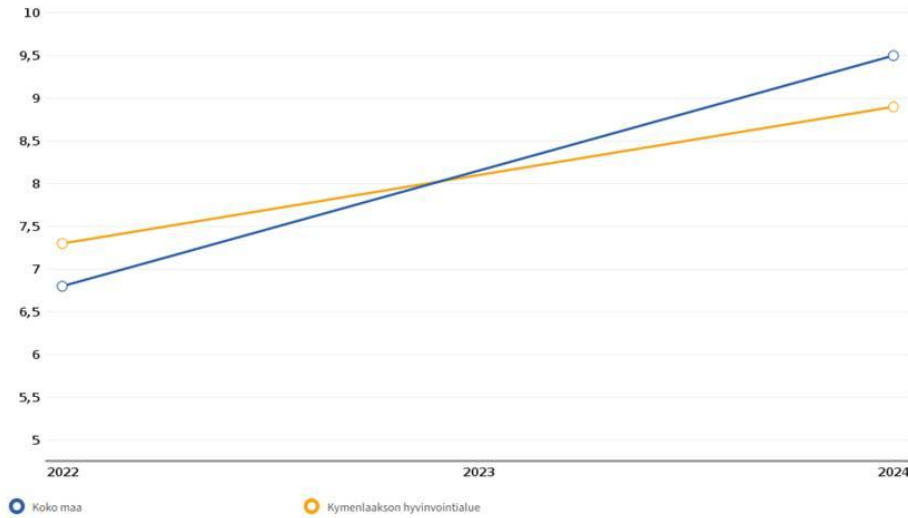
Seuraavassa on katsaus niihin indikaattoreihin, jotka ovat päivittyneet vuoden 2025 loppuun mennessä.

7.1 Tapaturmien ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy

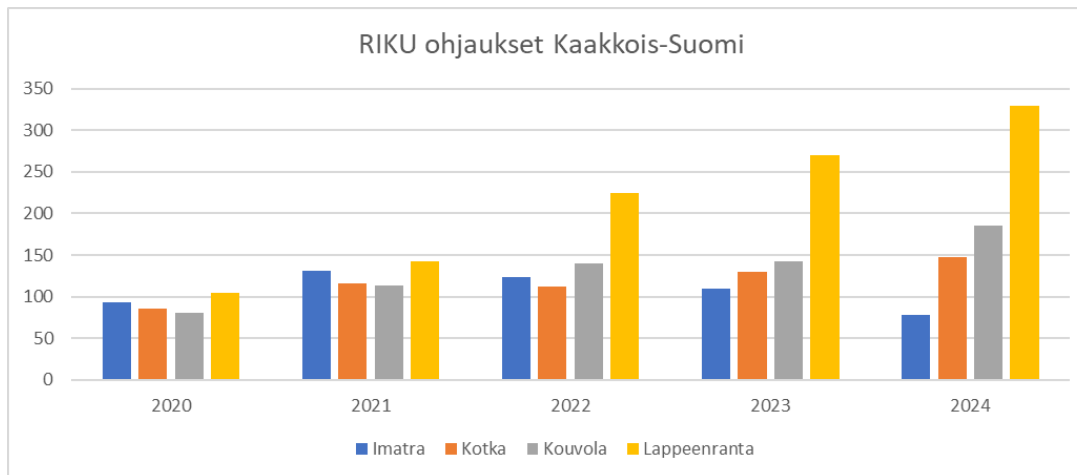
Väkivalta

Fyysistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden osuus (%), 20 - 74-vuotiaat

info ind. 3280 Sukupuoli: Yhteensä

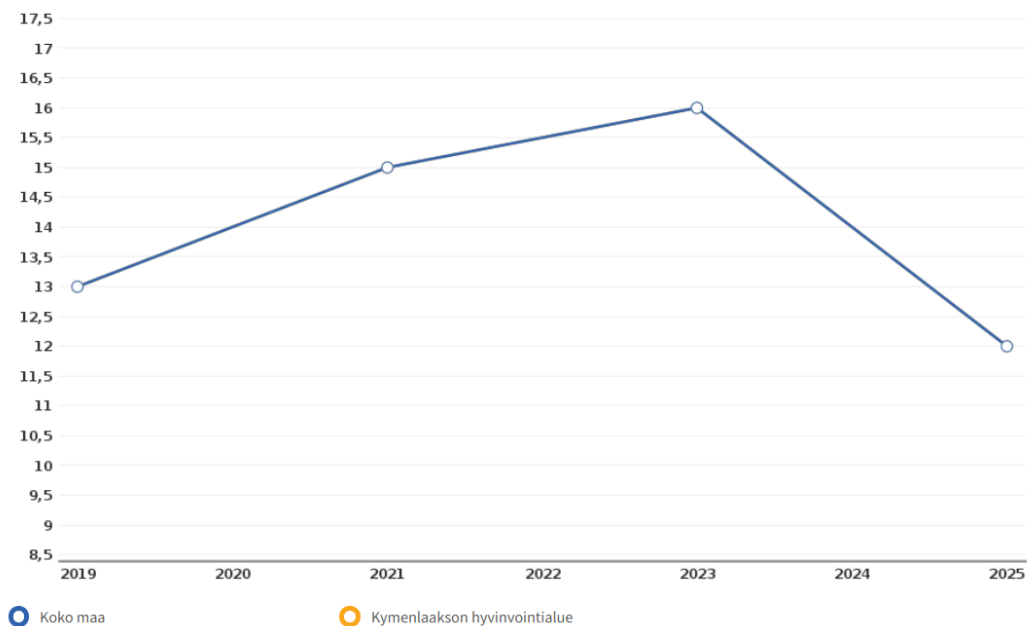
Alue	Sukupuoli	2022	2024
Koko maa	yhteensä	6,8	9,5
Kymenlaakson hyvinvointialue		7,3	8,9

Kunta	2020	2021	2022	2023	2024
Imatra	93	131	124	110	78
Kotka	86	116	112	130	148
Kouvola	81	113	140	143	186
Lappeenranta	105	142	224	270	330

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

info ind. 4890 Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2019	2021	2023	2025
Koko maa	yhteensä	13	15	16	12
Kymenlaakson hyvinvointialue		13	15	16	12

Paloturvallisuus ja tapaturmat

Paloturvallisuuden kotitalouksien intsearviointien palautusprosentit ovat Kymenlaaksossa olleet perinteisesti hyvällä tasolla. Niitä on seurattu vuosesta 2019 saakka säännöllisesti. Papautusprosentit ovat vaihdelleet 96% ja 99% välillä. Vuonna 2024 palautusprosentti oli 96%.

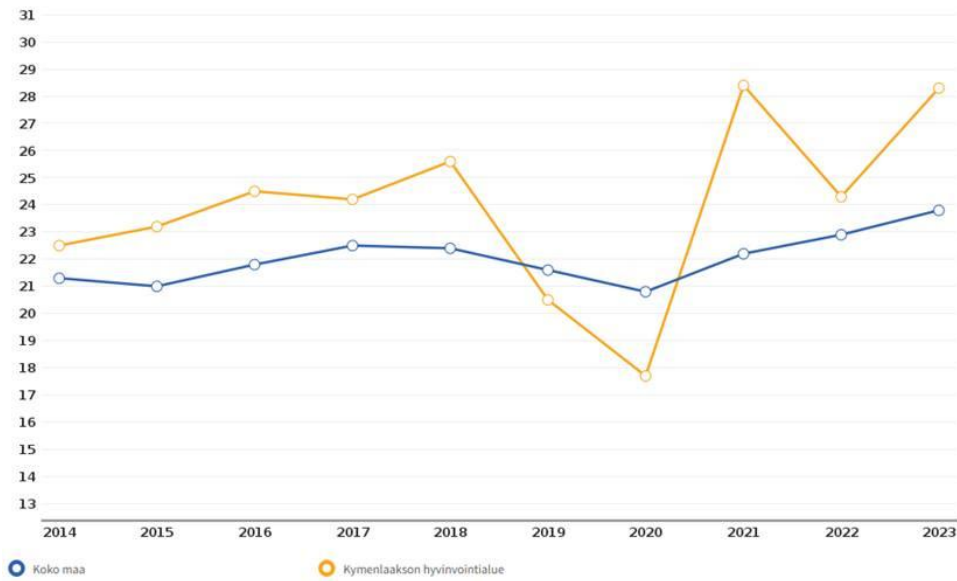
Kymenlaakson
pelastuslaitos
Kuossari
Timo/22.5.
2025

Palokuolemat ensitiedon mukaan kuukausittain, koko Kymenlaakso 2014-2024

Vuosi	Tammikuu	Helmikuu	Maalisuu	Huhtikuu	Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Yhteensä
2014	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
2015	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
2016	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	5
2018	0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	9
2019	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
2020	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	5
2022	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
2023	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	4
2024	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Yhteensä	6	9	5	5	1	1	0	1	0	1	3	4	36

Kuolleisuus tapaturmaisiin kaatumisiin ja putoamisiin / 100 000 asukasta

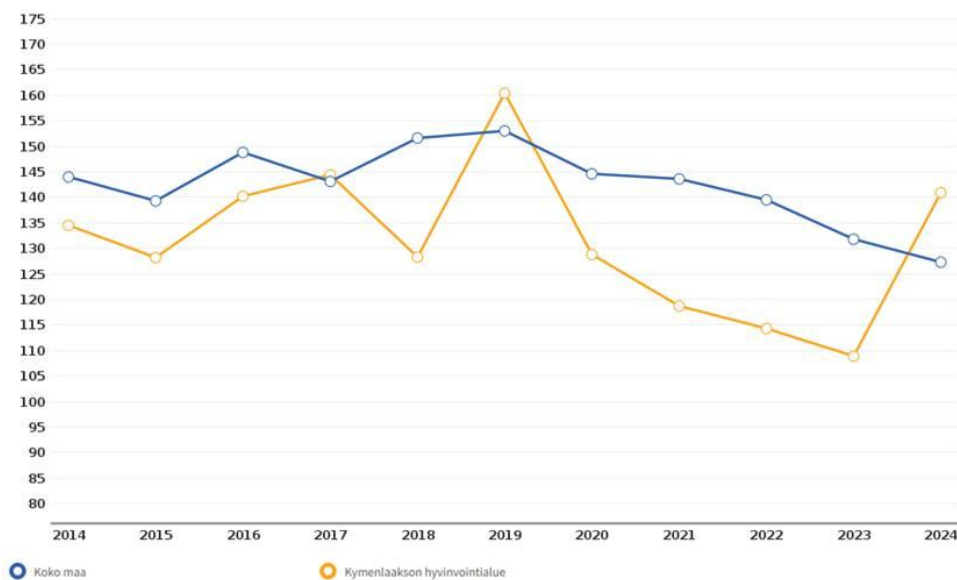
info ind. 3973 Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koko maa	yhteensä	21,3	21,0	21,8	22,5	22,4	21,6	20,8	22,2	22,9	23,8
Kymenlaakson hyvinvointialue		22,5	23,2	24,5	24,2	25,6	20,5	17,7	28,4	24,3	28,3

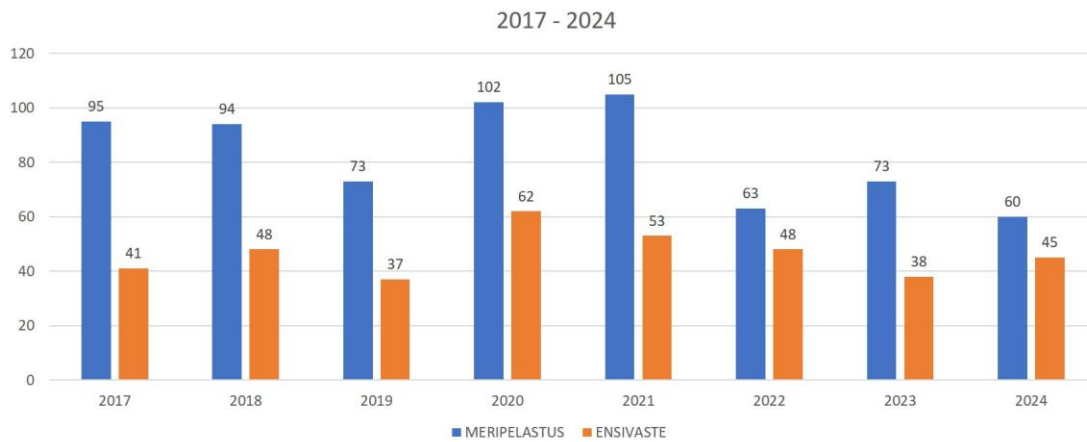
Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta

info ind. 3952 Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	144,0	139,3	148,8	143,1	151,6	153,0	144,6	143,6	139,5	131,8	127,3
Kymenlaakson hyvinvointialue		134,5	128,2	140,2	144,4	128,3	160,4	128,8	118,7	114,3	108,9	140,9

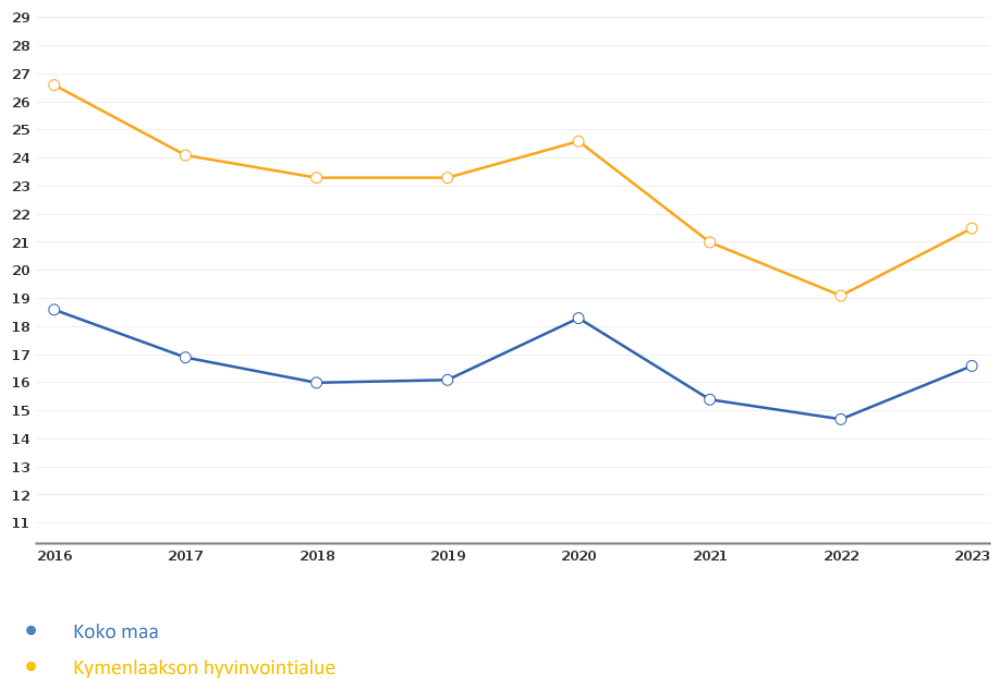
Meripelastustehtävät

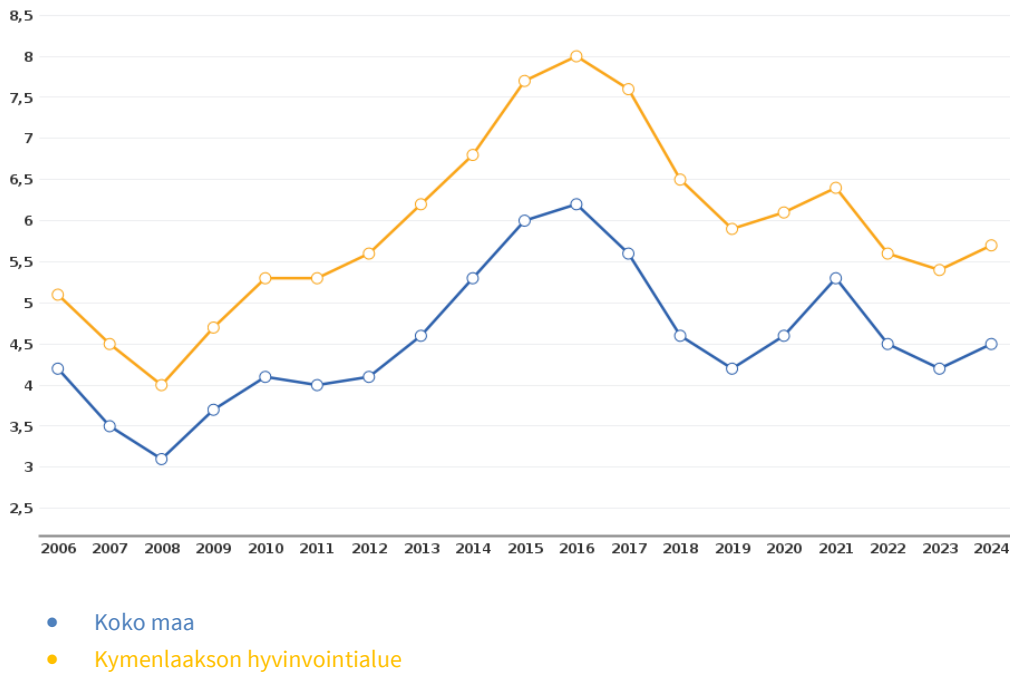
7.2 Syrjäytymisen ehkäisy

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

[info ind. 5387](#)

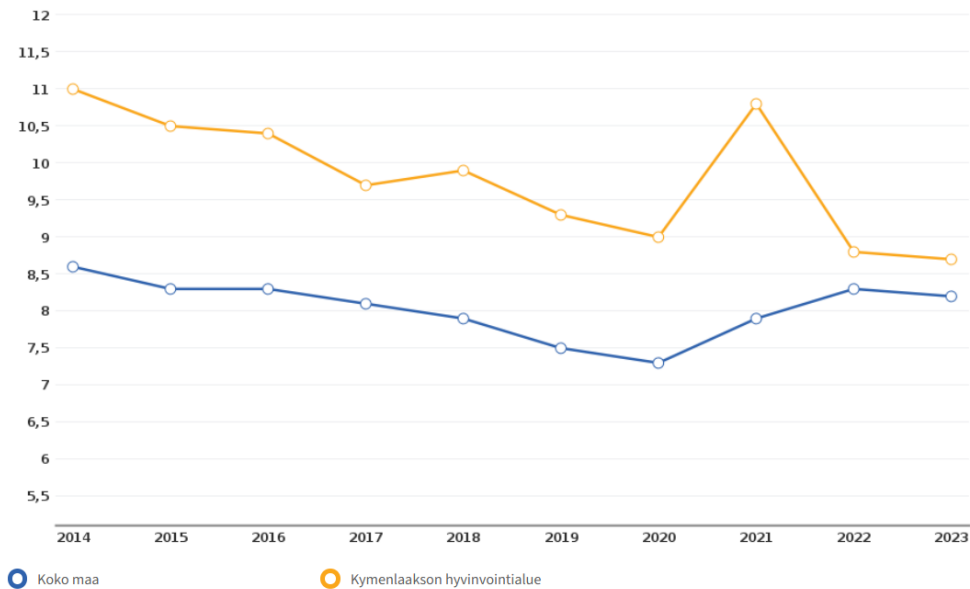

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista [info](#) [ind. 3071](#)

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

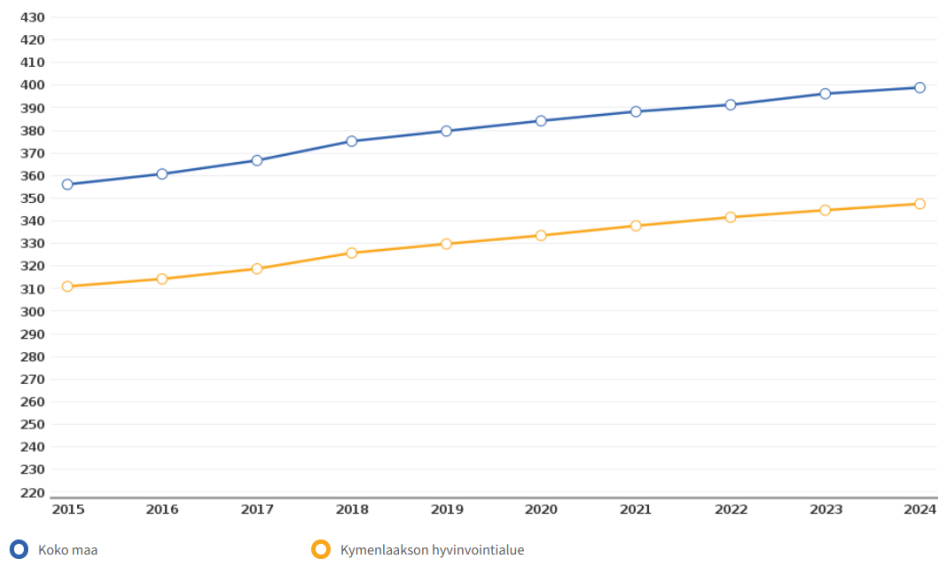
[info ind. 3219](#) Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koko maa	yhteensä	8,6	8,3	8,3	8,1	7,9	7,5	7,3	7,9	8,3	8,2
Kymenlaakson hyvinvointialue		11,0	10,5	10,4	9,7	9,9	9,3	9,0	10,8	8,8	8,7

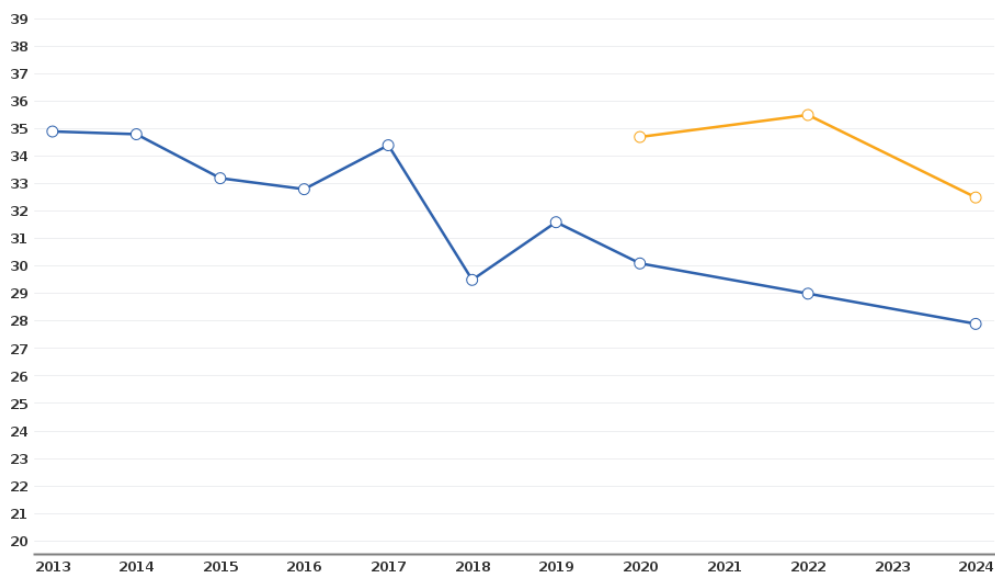
Koulutustasomittain

info ind. 180 Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koko maa	yhteensä	356,1	360,7	366,7	375,2	379,7	384,2	388,3	391,3	396,2	398,9
Kymenlaakson hyvinvointialue		311,0	314,3	318,8	325,8	329,8	333,5	337,8	341,6	344,7	347,5

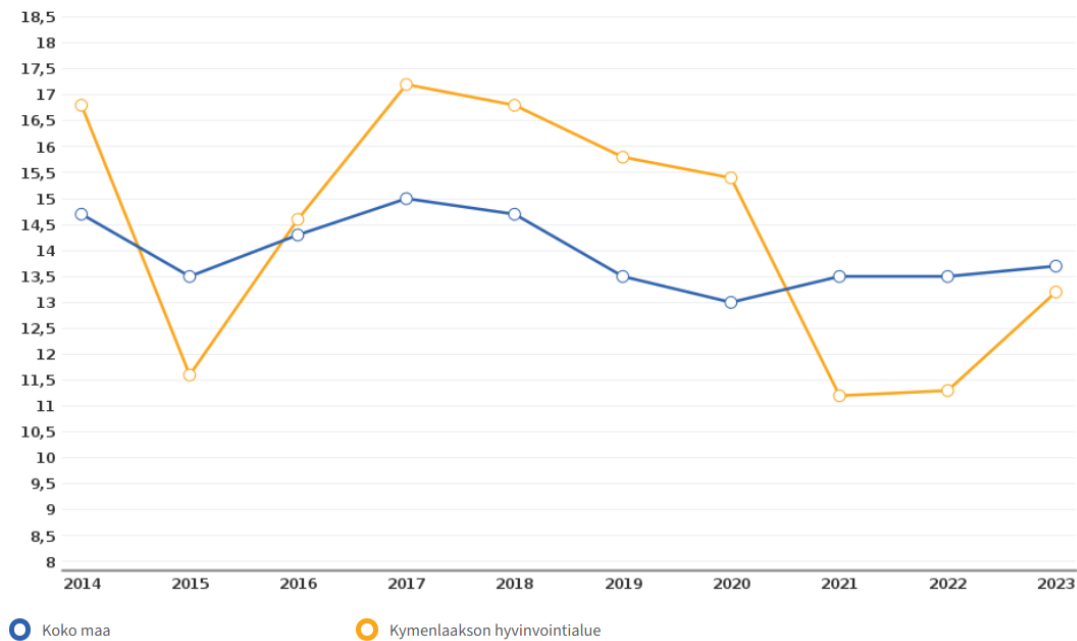
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20 - 64-vuotiaat [info ind. 4412](#)

- Koko maa
- Kymenlaakson hyvinvointialue

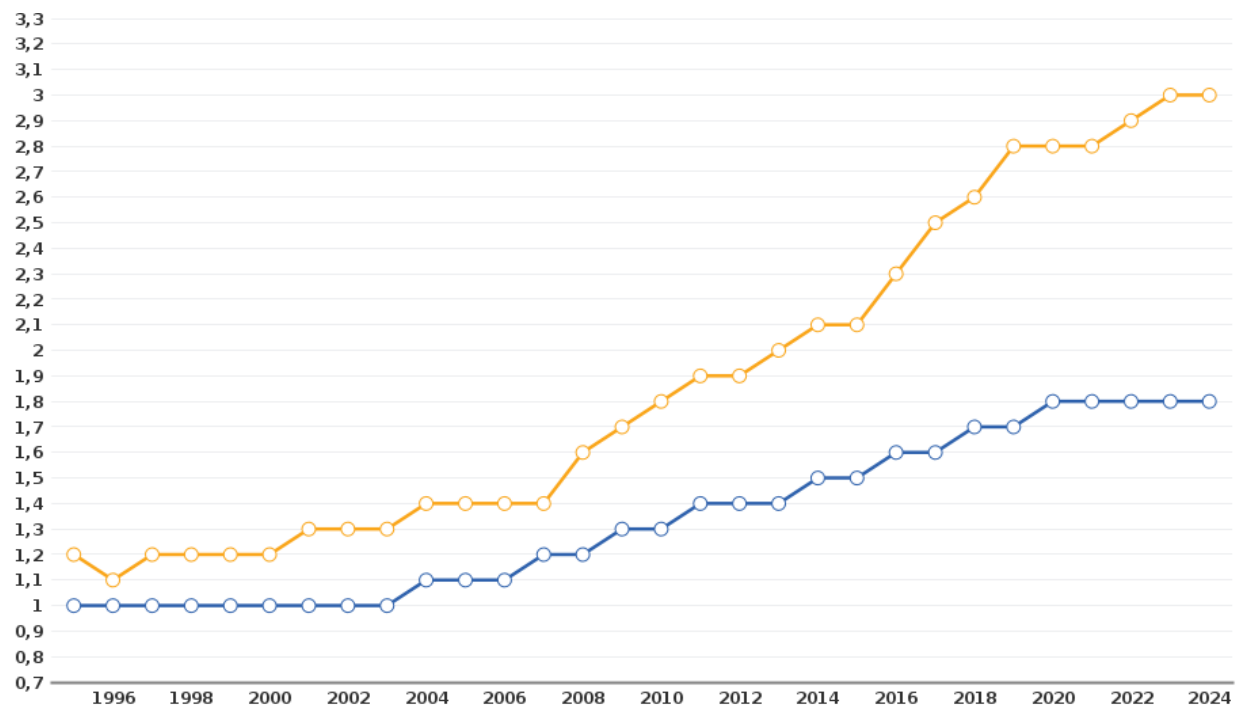
Itsemurhakuolleisuus / 100 000 asukasta

info ind. 3106 Sukupuoli: Yhteensä

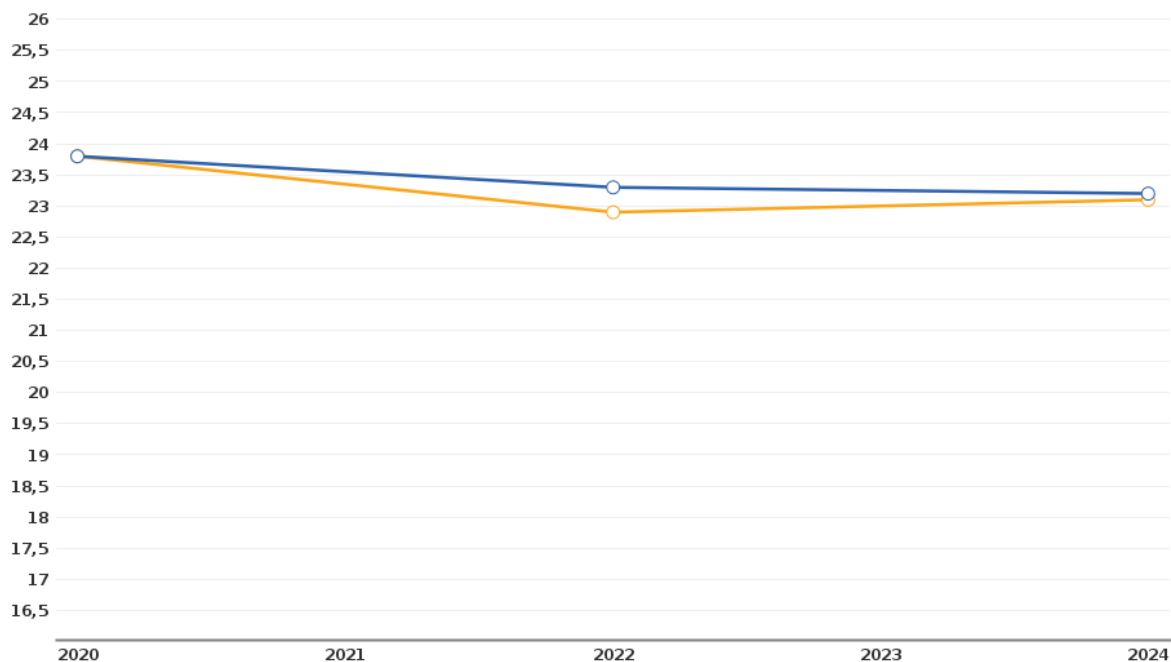
Alue	Sukupuoli	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koko maa	yhteensä	14,7	13,5	14,3	15,0	14,7	13,5	13,0	13,5	13,5	13,7
Kymenlaakson hyvinvointialue		16,8	11,6	14,6	17,2	16,8	15,8	15,4	11,2	11,3	13,2

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä [info ind. 5032](#)

- Koko maa
- Kymenlaakson hyvinvointialue

Positiivinen mielenterveys (SWEMWBS) -mittarin pistemäärä asteikolla 7-35p (keskiarvo), 20 - 64-vuotiaat [info ind. 5563](#)

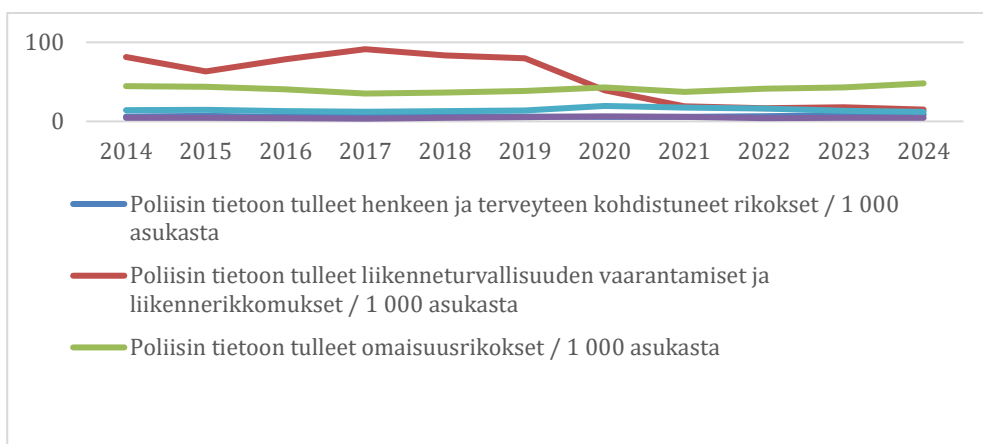

- Koko maa
- Kymenlaakson hyvinvointialue

7.3 Turvallinen elinympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta	6	6,8	5,7	6,4	6,6	6,2	5,9	5,7	6,4	7,6	8,5
Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennerikkomukset / 1 000 asukasta	81,4	63,2	78,6	91,3	83,5	79,9	39,3	19,2	16,5	17,9	14,9
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta	44,6	43,6	40,5	35,2	36,4	38,5	42,8	37,2	41,2	42,9	48,1
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta	4,4	4,4	3,9	3,4	4,4	5,2	6,3	5,7	3,9	4,4	4,6
Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syylliseksi epäillyt / 1 000 asukasta	14	14,8	13	12,2	13,1	13,7	19,5	17,5	16,1	13,3	12

© THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2025

Ilmoitettu epäillyt rikoksina	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Summa
murha, tappo, surma, lapsensurma	0	0	0	1	0	3	0	0	0	2	1	7
törkeä pahoinpitely, tappeluun osallistuminen	1	2	0	1	0	2	5	2	2	3	1	19
pahoinpitely, lievä pahoinpitely	46	46	75	65	75	147	113	123	152	253	287	1 382
törkeä kuolemantuottamus, kuolemantuottamus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
törkeä vammantuottamus, vammantuottamus	1	0	0	0	1	2	3	1	1	5	1	15
muut henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	3
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	48	48	75	67	76	155	121	126	155	265	290	1 426

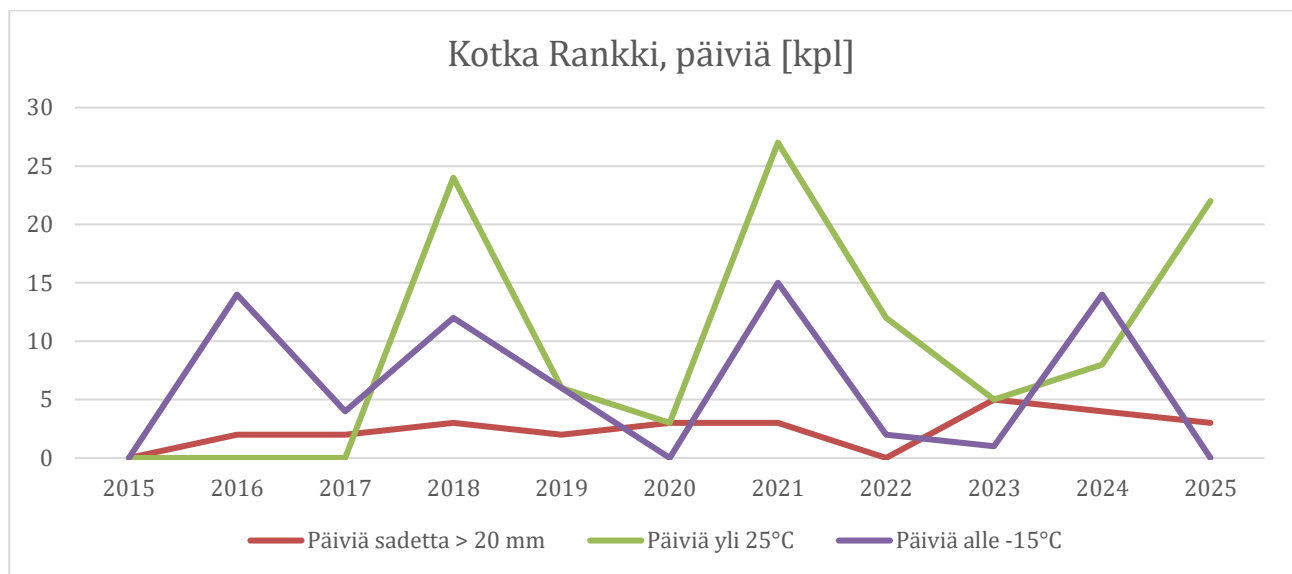
Rajanylitystilanteen seuranta

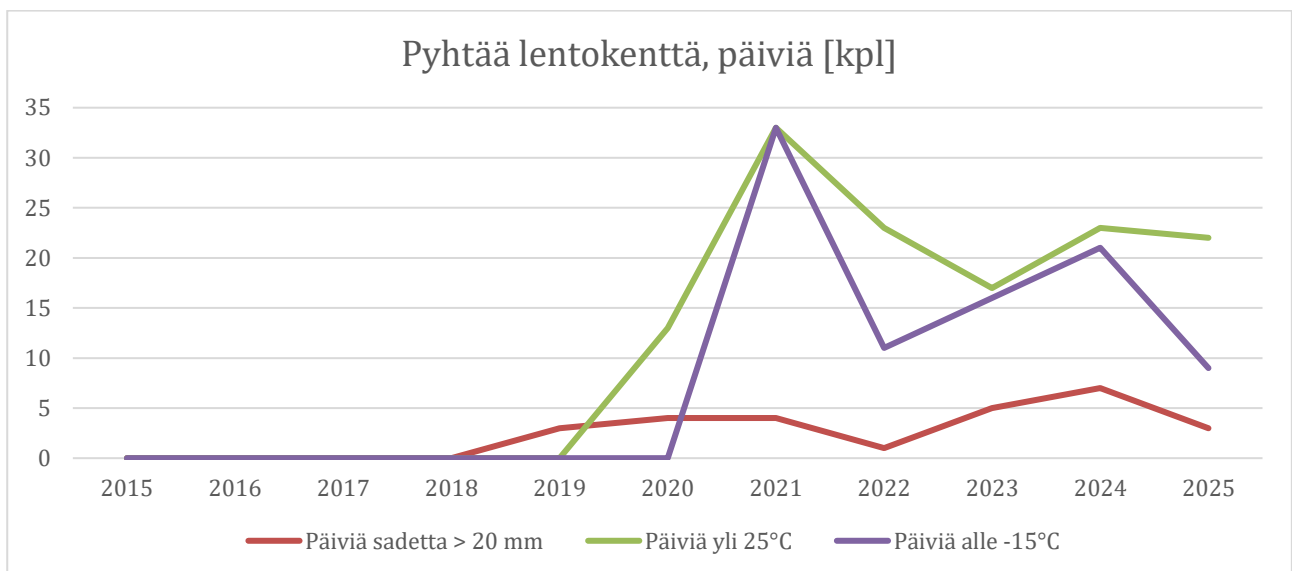
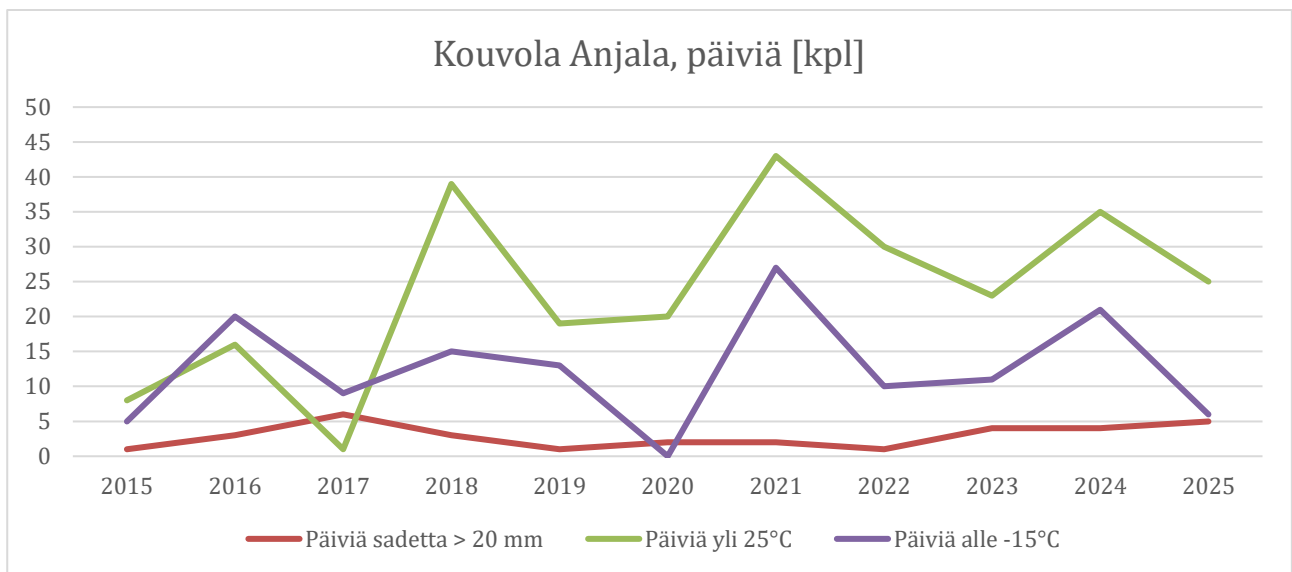
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rajanylitykset Vaalimaalla	3 084 758	2 511 497	2 447 074	2 454 369	2 411 380	2 463 417	630 789	338 562	859 993	803 701

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Luvattomat rajanylitykset -tapaukset / K-SR	9	13	9	13	19	14	9	8	18	18	22

Säädikaattoreiden serenata

Sääindikaattoreiden seurannasta näkyy kolmen valitun indikaattiotiedon (sadepäivät, hellepäivät ja pakkaspäivät) kehitys vuosien 2015- 2025 välillä.

Digirikollisuuteen liittyvät indikaattorit

18.9.2025 tilanne

Ilmoitetut rikokset
Kymenlaakso

Poliisin tietoon tulleet rikokset	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ennuste 2025
Rikoslajina petokset törkeät tekemuodot*	49	25	41	45	67	48	33	37	51	88	89	122

Rikoslajina petokset**	kaikki	1 080	99 5	79 5	80 8	978	1 260	1 26 6	1 51 9	1 40 6	1 80 4	1 06 1	1 602
Identiteettivarkaus		9	81	64	10 6	123	146	12 7	13 0	98	12 0	73	103

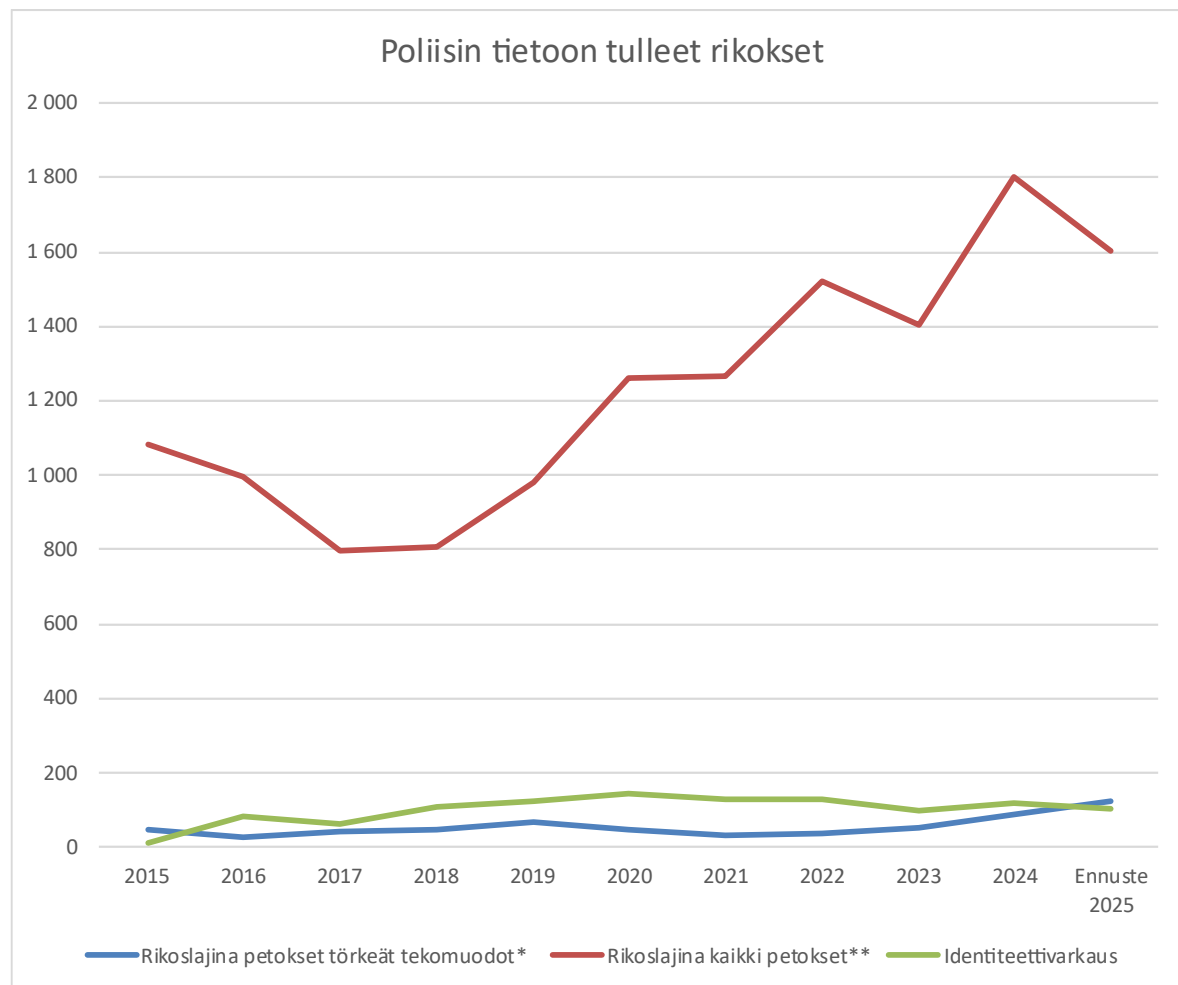
18.9.2025 tilanne

Kymenlaakso

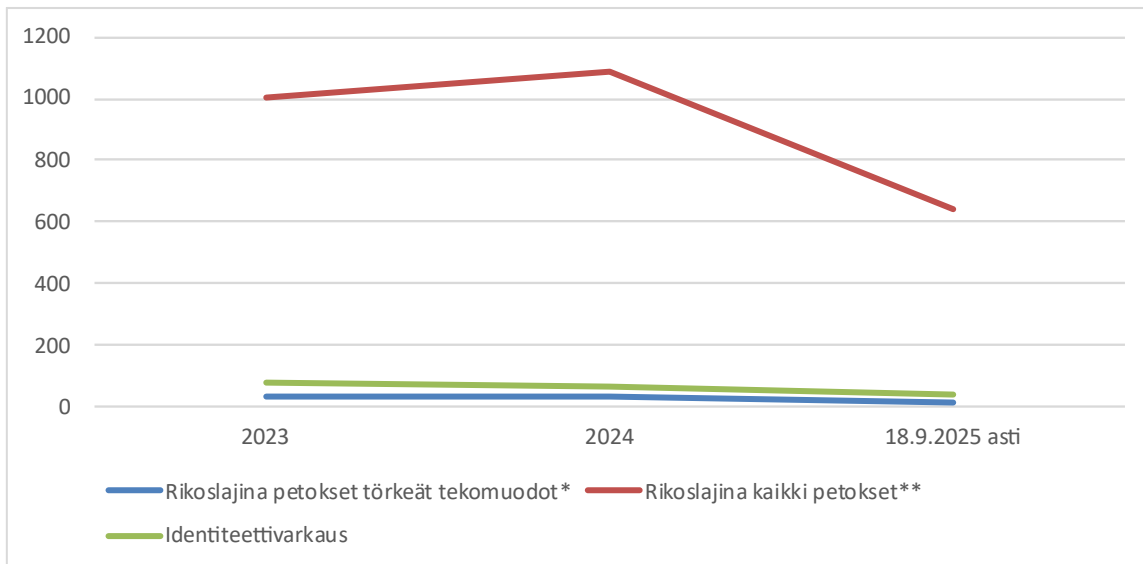
**Tekopaikan mukaan
internetiin luokitellut jutut**

	2023	2024	18.9.20 25 asti
Rikoslajina petokset törkeät tekumuodot*	36	36	15
Rikoslajina kaikki petokset**	1004	1088	641
Identiteettivarkaus	76	64	39

Alla olevassa kuvassa näkyy eri petostyyppien kehitys Kaakkois-Suomen poliisin toiminnassa vuodesta 2015 vuoteen 2025

Alla olevassa kuvassa näkyy internetissä tehdyt rikokset Kaakkois-Suomessa

Liikennekuolemat

	Kuolleet									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
MK08 Kymenlaakso										
Yhteensä										
Yhteensä										
Sukupuolet yhteensä	12	10	9	7	4	5	11	3	8	6

8 KUNTAKORTIT JA JATKOTYÖSKENTELY

8.1 Kuntakortit

Jokaiselle kunnalle on koottu oma kuntakortti osaksi arjen turvallisuusohjelmaa. Kukin kunta voi hyödyntää kuntakortteja osana omaa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelua valitsemallaan tavalla. Kuntakortteihin on koottu yhdenmukaisesti perusindikaattorit jokaisen kunnan osalta. Indikaattorien määrää tai sisältöjä voi laajentaa kunnan tarpeen mukaan. Perusindikaattorit

päivitetään vuosittain arjen turvallisuusohjelman seurannan ja raportoinnin yhteydessä. Marraskuussa 2025 päivitetyt kuntakortit löytyvät ohjelman liitteistä.

8.2 Ohjelmatyön jatkotyö valtuustokaudella 2025- 2029

Arjen turvallisuustyön seurantaryhmän toiminta nykymuodossaan päättyy vuoden 2025 lopussa. Arjen turvallisuusasiat on otettu mukaan alueellisen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmisteluun ja tavoitteiden seurannasta päätetään erikseen hyvinvointialueella. Kymenlaakson arjen turvallisuusraportti 2024–2025 toimitetaan hyvinvointialueelle ja kuntiin, jotta sitä voidaan hyödyntää valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman kertomustyössä ja kuluvan valtuustokauden hyvinvointi- ja turvallisuustyön suunnittelussa.